

Gazeta

INVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVI nr. 762

vineri 10 iulie 1964

12 pagini 25 bani

PREȚUIRE

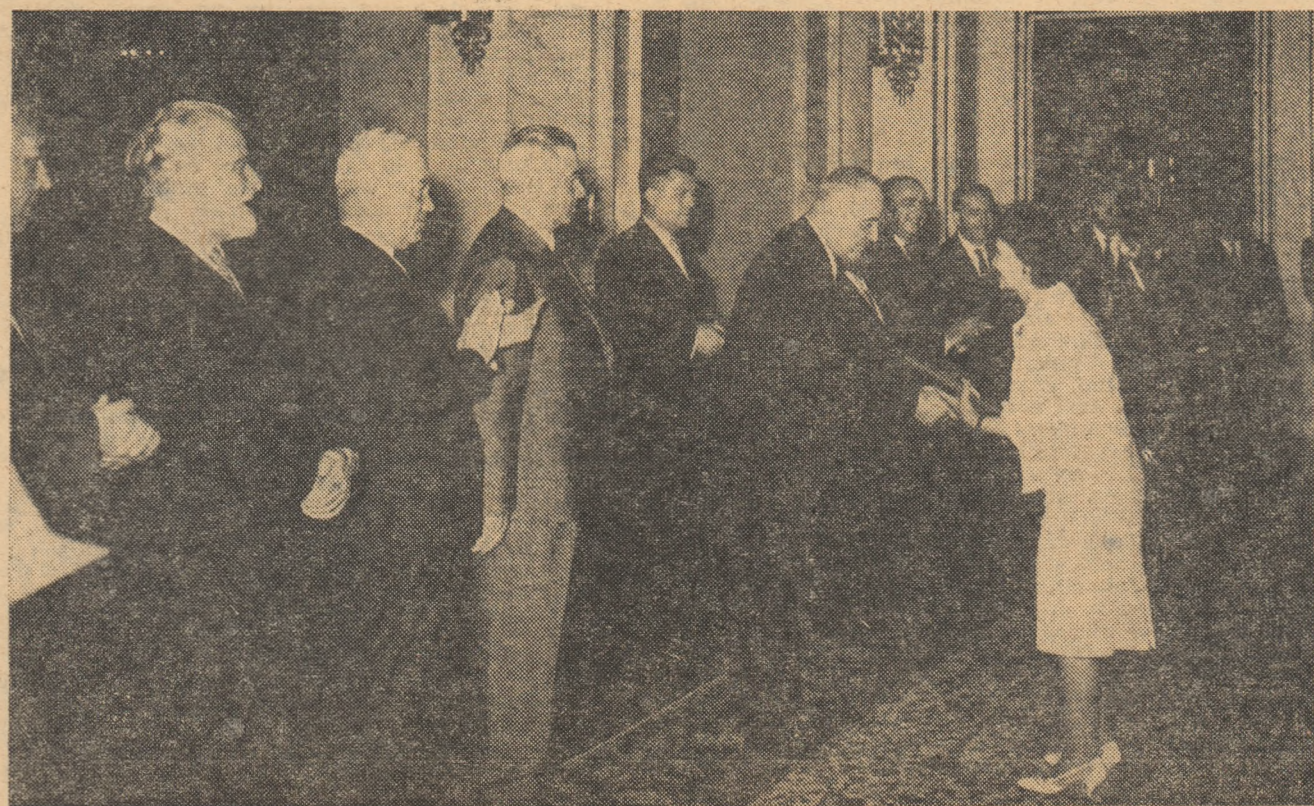
Ziua învățătorului. În marea sală de marmură din clădirea Consiliului de Stat, cei mai meritoși învățători și profesori de pe tot cuprinsul patriei salută cu îndelungi și puternice aplauze intrarea înalților demnitari ai țării. Este o clipă solemnă și emoționantă.

Vremurile pe care le-au visat odinioară oamenii școlii, alături de miile de obidiți ai societății, vremurile pentru care mulți dintre ei au luptat tot la cot cu cei mai înaintați fii ai clasei muncitoare, au ridicat pe învățători și profesori, prețioasa lor trudă, la locul ce li se cuvine. Munca de dascăl, hulită și disprețuită cândva, a devenit o misiune nobilă, înălțătoare.

Acum, în cel de al douăzecilea an de la eliberarea țării, de „Ziua învățătorului”, educatorii tinerei generații au urcat treptele celui mai înalt for al țării. Învățătorii și profesorii au ascultat citirea decretelor privind conferirea titlurilor de „Învățător emerit al Republicii Populare Române”, „Profesor emerit al Republicii Populare”, „Ordinul Muncii” și „Medalia Muncii”, au primit înalte distincții care le-au fost înmăinate de către însuși președintele Consiliului de Stat. Cum s-ar putea descrie emoția celor mai buni dintre slujitorii școlii în acele clipe de înaltă apreciere a nobilii lor profesii? În cuvinte simple dar pline de căldură adresate conducerii de partid și de stat, tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej personal, ei au încercat să exprime măcar o parte din sentimentele de adâncă bucurie și recunoștință pe care le-au simțit.

Din partea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a felicitat călduros pe învățătorii și profesorii cărora le-au fost conferite distincții. „Cine nu-și amintește cu emoție — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — de învățătorul care i-a pus întâia oară condeiul în mână, i-a învățat să scrie și să citească, îndreptându-i primul pași pe calea științei de carte. Desigur, părinților le este plăcut să se mândrească cu copiii lor. Dar acela care duce greul, acela care întil-

(Continuare în pag. a 2-a)

Aspect de la festivitatea înmăinării înalțelor distincții acordate cu prilejul „Zilei învățătorului”

CUVÎNTUL ROSTIT DE ACAD. ȘTEFAN BĂLAN, ministrul învățămîntului, la adunarea festivă din Capitală consacrată „Zilei învățătorului”

Sărbătorim astăzi „Ziua învățătorului”, ziua în care ne exprimăm dragostea și respectul față de acei cărora partidul le-a încredințat nobila misiune de a instrui și educa copiii și tineretul patriei noastre. Prin importanța și semnificația ei, această sărbătoare devenită tradițională, dedicată celui mai numeros detașament al intelectualității noastre, depășește sfera vieții școlare. Ea reprezintă nu numai o expresie a prețuirii de care se bucură slujitorii școlii din partea conducerii partidului și a statului nostru, a dragostei pe care le-o poartă întregul nostru popor, ci și un prilej de a face bilanțul progreselor remarcabile pe care le înregistrează continuu învățămîntul din patria noastră socialistă.

Anul acesta sărbătorim „Ziua învățătorului” în atmosfera de pregătiri intense care se fac, pe întreg cuprinsul țării, pentru a cinsti împlinirea a 20 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist, eveniment care a schimbat radical cursul istoriei poporului nostru, deschizându-i drumul spre socialism. „Ziua învățătorului” capătă astfel o semnificație deosebită. Ea dă prilejul de a trece în revistă, pe această perioadă, realizările dobândite prin strădanțiile miilor de învățători, profesori și educatoare — realizări care stau cu cinste alături de celelalte înfăptuiri cu care harnicul nostru popor întimpină marea lui sărbătoare.

În anii puterii populare, în țara noastră s-au petrecut transformări profunde în toate sectoarele de activitate. Călăuzindu-se după învățătura marxist-leninistă, după interesele vitale ale poporului, Partidul Muncitoresc Român a concentrat energia creatoare a oamenilor muncii în direcții hotărâtoare pentru înflorirea economică a României, pentru victoria socialismului. O deosebită atenție a fost acordată creării și dezvoltării bazei tehnice materiale a socialismului. Dezvoltându-se cu precădere industria grea, în Republica Populară Română s-au înregistrat, într-un timp relativ scurt, succese remarcabile în toate ramurile industriei și îndeosebi în făurirea unei puternice industrii constructoare de mașini. Producția industrială a țării noastre este astăzi de cea. 7,5 ori mai mare decât cea din anul 1938, socotit ca an de „virf” pentru întreaga dezvoltare a vieții economice și culturale a României burghezo-moșierești. Importante succese au fost obținute și în dezvoltarea agriculturii. Încheierea colectivizării agriculturii cu aproape 4 ani înainte de termenul prevăzut în Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. con-

stituie incununarea unei uriașe activități desfășurate sub conducerea partidului. A crescut producția la hectar, s-a îmbogățit sortimentul plantelor cultivate, s-a îmbunătățit agrotehnica, a luat amploare mecanizarea agriculturii. Aplicând creator, la condițiile țării noastre, planul cooperatist leninist, partidul a organizat și a condus profunde transformări revoluționare din viața satului în condițiile dezvoltării întregii economii naționale pe o linie ascendentă.

Realizările remarcabile obținute în Republica Populară Română în toate domeniile economiei au determinat creșterea continuă a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, bunăstarea și fericirea poporului muncitor fiind țelul suprem al politicii partidului nostru. Arătând că în perioada 1951—1960 venitul național a crescut în România cu peste 10% anual, Buletinul economiei pentru Europa al O.N.U. apreciază că acest ritm reprezintă unul dintre cele mai înalte ritmuri de creștere din câte au fost înregistrate, după război, în Europa. Iar cea mai mare parte a venitului național, peste 3/4, este folosită pentru satisfacerea necesităților materiale și culturale ale poporului muncitor.

Statul democrat-popular aplică un vast sistem de măsuri menite a ridica neconținut nivelul de trai al poporului. Recentă Hotărâre a Comitetului Central al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. cu privire la majorarea salariilor la toate categoriile de salariați, reducerea unor cote ale impozitului pe salarii și creșterea plafoanelor de salarii în funcție de care se acordă alocația de stat pentru copii — despre care întregul popor a luat cunoștință cu bucurie și entuziasm — constituie o dovadă elocventă a griii partidului și guvernului pentru bunăstarea oamenilor muncii. După cum vă este bine cunoscut, prin această hotărâre au primit sporuri substanțiale de salarii și învățătorii și profesorii noștri. Prevederile recente Hotărâri se înscriu în ansamblul de măsuri pe care partidul și guvernul le-au luat an de an pentru îmbunătățirea continuă a nivelului de trai al tuturor oamenilor muncii.

Pe drumul succesorilor obținute în anii regimului democrat popular de poporul nostru, un mare avânt au luat învățămîntul, știința, cultura. Ca urmare a transformărilor revoluționare care au avut loc de-a lungul ultimelor două decenii, învățămîntul a cunoscut o continuă dezvoltare, corespunzătoare sarcinilor impuse de schimbările social-economice din țara noastră. Fiind pirghia principală a revoluției culturale, școala a adus o importantă contribuție la acțiunea de răspîndire a culturii în masă, de formare a conștiinței noi, socialiste, de pregătire a cadrelor necesare economiei și culturii în plin avânt.

Continuînd tradițiile progresiste ale școlii românești, regimul nostru a așezat învățămîntul pe baze noi, realiste-științifice și l-a pus în slujba intereselor poporului, în slujba construcției socialiste. În anii noștri au fost create, pentru prima dată, condițiile necesare ca toți copiii țării să poată urma școala, să se bucure de binefacerile științei și culturii. Statul nostru a alocat an de an sume tot mai importante pentru învățămînt. A crescut numărul de unități școlare, s-au construit localuri și săli de clasă noi; s-au desființat toate taxele școlare; s-au creat internate, cantine și cantine; s-au acordat manuale gratuite, burse și alte înlesniri, care au venit în sprijinul elevilor și al părinților. Numai între anii 1960—1963 s-au construit pentru învățămîntul de cultură generală 15.250 săli de clasă, depășindu-se astfel, încă din anul trecut, numărul de clase prevăzut pe tot șesenalul, iar pînă la finele acestui an vor mai fi date în folosință încă 4.600 noi săli de clasă. Toate acestea constituie o expresie grăitoare a aplicării integrale a dreptului efectiv la învățătură care este înscris în Constituția țării — astfel pe deplin asigurată de statul nostru democrat-popular pentru toți copiii țării, fără nici o deosebire de naționalitate, sex etc.

Dacă obligativitatea învățămîntului primar a fost înscrisă încă acum 100 de ani în Legea instrucțiunii publice din anul 1864, ea n-a putut fi realizată niciodată în regimurile trecute, din cauza bazei materiale slabe a învățămîntului, a taxelor școlare mari, a condițiilor grele de trai ale celor mai largi pături de oameni ai muncii.

Vă rog să-mi permiteți să vă relatez un fapt semnificativ pentru starea de lucruri din trecut. Vizitînd școala în care am învățat primele clase, o școală primară veche din regiunea Galați, directorul ei mi-a înmănat o copie după foaia matricolă personală, nr. 24 din 28 iulie 1923.

(Continuare în pag. a 3-a)

CUVÎNTUL ROSTIT DE ACAD. ȘTEFAN BĂLAN,

MINISTRUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI, LA ADUNAREA FESTIVĂ DIN CAPITALĂ CONSACRATĂ „ZILEI ÎNVĂȚĂTORULUI“

(Urmare din pag. 1)

Pe această foaie figura un lucru care m-a impresionat profund. Pe formularul tipărit, în dreptul inscripției care trebuia să indice persoana ce trimitea copilul la școală, era scris: părinte, tutore, stăpîn, lată deci că, în anul 1923, era oficial recunoscută existența unui număr de copii de vîrstă școlară care stăteau la stăpîn. E destul și numai un astfel de detaliu ca să-ți dai seama de situația materială grea în care se aflau mulți dintre copiii țării în acele vremuri.

Această situație, la care trebuie adăugată indiferența regimurilor trecute față de problemele învățămîntului, explică de ce în 1945 se ajunsese la peste 4.000.000 de analfabeți. Numai campania puternic susținută împotriva analfabetismului — campanie condusă de partidul și guvernul nostru — a făcut ca moștenirea aceasta rușinoasă din trecut să fie practic lichidată pînă în 1956.

Condițiile materiale create în anii noștri au permis cuprinderea la cursuri a tuturor copiilor de vîrstă școlară. Astăzi, școala pe care o urmează toți copiii din țara noastră este școala generală de 8 ani, una din marile înfăptuirii ale regimului democrat-popular în domeniul învățămîntului. Față de anul școlar 1938/1939, cînd în școlile primare și în gimnaziile erau cuprinși 1.575.477 de elevi, în toamna anului 1964, cînd se va încheia generalizarea învățămîntului de 8 ani, vor învăța în clasele I—VIII aproape 3.000.000 de elevi.

Un ritm intens de creștere a cunoscut și învățămîntul mediu, care altădată era greu accesibil fiilor de oameni ai muncii. Au fost create școli medii în centrele muncitorești, în comunele rurale cu populație numeroasă, în localități unde înainte abia dacă exista o școală primară de 4 ani; de la 211 școli, cite erau în anul școlar 1938/1939, numărul școlilor medii a crescut la 551 în anul școlar 1963/1964, iar numărul elevilor, de la 29.000 la 263.639 numai la cursurile de zi.

Dezvoltarea continuă a economiei socialiste în țara noastră a făcut necesară pregătirea unui număr tot mai mare de muncitori calificați și de cadre medii tehnice, capabile să minuiască cu pricepere utilajele și aparatele moderne cu care sînt înzestrate întreprinderile noastre socialiste. De aceea, partidul și guvernul au acordat, în cei 20 de ani de la eliberare, o mare atenție dezvoltării și îmbunătățirii continue a învățămîntului care pregătește muncitori calificați și cadre medii tehnice. Numărul elevilor din învățămîntul profesional și tehnic a crescut an de an. În acest învățămînt sînt pregătiți elevi în peste 500 de meserii și specialități. Au absolvit pînă acum acest învățămînt aproape 695.000 tineri, la care trebuie să mai adăugăm aproape 1.550.000 persoane care au urmat cursuri de scurtă durată sau cursuri de specializare și de perfecționare de pe lingă fabricii, uzine și mari șantiere.

De asemenea, prin cursurile serale și fără frecvență ale învățămîntului de cultură generală au fost create pentru oamenii muncii largi posibilități să-și completeze studiile, să-și lărgescă orizontul de cultură generală, putînd astfel să obțină rezultate mai bune la locul de muncă și să participe mai intens la activitatea obștească și culturală. În anul școlar trecut au urmat cursurile serale și fără frecvență circa 175.000 tineri.

Sînt concludente pentru dezvoltarea învățămîntului de cultură generală și profesional și tehnic datele privind chiar numai orașul București. Dacă între anii 1837—1944 școlile au ajuns să funcționeze cu cel mult 1.318 săli de clasă, numai în cei 20 de ani care s-au scurs de la eliberare s-au construit încă peste 2.000 săli de clasă noi.

În concordanță cu cerințele impuse de înfăptuirea industrializării socialiste a țării, de transformarea socialiste a agriculturii și de revoluția culturală, în anii puterii populare s-au dezvoltat și perfecționat de asemenea rețeaua și profilul instituțiilor de învățămînt superior. În prezent avem 47 de instituții de învățămînt superior cu 171 de facultăți și 211 secții de specializare, repartizate în 15 centre universitare, față de numai 16 instituții cu 33 de facultăți, existente în 4 centre universitare, în anul 1938. Numărul studenților a înregistrat o creștere vertiginosă, ajungînd în anul școlar 1963/1964 la 112.600 față de 26.480 cît era în 1938. Numai în București avem azi mai mulți studenți decît erau în toată România veche.

Merită să subliniem că astăzi în întregul învățămînt sînt cuprinși peste 3.800.000 de copii și de tineri, educați și instruiți de aproape 170.000 de educatoare, învățători și profesori. În toamna acestui an, numărul copiilor și tinerilor din toate instituțiile de învățămînt va depăși 4.000.000. În raport cu populația țării, aceste cifre, precum și sumele corespunzătoare alocate, ne situează printre primele țări din lume în ceea ce privește învățămîntul.

Extinderea rețelei școlilor de toate gradele și cuprinderea unui număr tot mai mare de elevi și studenți au fost însoțite de ridicarea continuă a nivelului științific al învățămîntului. Orientat în spiritul înaltelor idei ale marxism-leninismului, avînd un conținut realist-științific și dezvoltîndu-se în concordanță cu sarcinile complexe ale construcției socialiste, învățămîntul are menirea de a pregăti tînărul cadrelor necesare economiei și culturii, de a forma oameni cu un larg orizont de cunoștințe, educați în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, participanți activi la opera de desăvîrșire a construcției socialiste, militanți pentru pacea între popoare.

Folosînd experiența valoroasă a școlii noastre și consultînd permanent personalul didactic, Ministerul Învățămîntului a îmbunătățit planurile de învățămînt și programele școlare astfel încît acestea să răspundă într-o tot mai mare măsură cerințelor puse de fiecare etapă a dezvoltării economiei și culturii. S-au elaborat, cu concursul larg al celor mai merituoși învățători și profesori, noi manuale școlare. Astfel, în ultimii 10 ani au fost editate numai pentru învățămîntul de cultură generală și profesional și tehnic 4.339 de titluri, într-un tiraj de zeci

de milioane de manuale anual. Din acestea, peste 20.000.000 volume se oferă anual, gratuit, elevilor din clasele I—VIII.

Eforturi pentru îmbunătățirea conținutului învățămîntului se fac continuu, cu scopul de a da cit mai multă temeinicie pregătirii școlarelor. Începînd din anul școlar 1964/65 se va trece la aplicarea treptată a noulor planuri de învățămînt pentru școala generală de 8 ani și pentru școala medie. Acestea vor întregi pregătirea elevilor prin adîncirea studiului limbii și literaturii române, științelor naturii, științelor sociale, limbilor și literaturilor moderne, istoriei și geografiei patriei, precum și prin introducerea unor noi obiecte de învățămînt, cum sînt biologia generală, istoria literaturii universale. Vor fi îmbogățite cu probleme noi unele capite ale matematicilor, fizicii, chimiei; se va da o mai mare atenție lucrărilor de laborator la fizică și chimie, legării învățămîntului teoretic de problemele practice. În același timp, noile planuri de învățămînt asigură o mai judicioasă repartizare a materiilor pe cei 12 ani de studii.

Cei care sînt chemați să dea viață planurilor și programelor de învățămînt sînt însă învățătorii și profesorii noștri. Ei au în fața lor un cîmp larg de activitate. Pentru ca să obțină roade bogate trebuie să cunoască tot ce apare nou în știință și tehnică, în artă și cultură, în pedagogie, trebuie să aplice metode moderne, creatoare, de transmitere a cunoștințelor. Ei trebuie să fie stăpîni pe materia pe care o predau pentru a îmbunătăți calitatea pregătirii elevilor, pentru a le dezvolta dragostea pentru studiu și pentru frumusețile ascunse în slovele cărților, pentru a-i educa în spiritul înaltelor idei ale comunismului.

Există în trecutul învățămîntului nostru un filon progresist neîntrept care străbate cu vigoare de-a lungul anilor, în pofida vicisitudinilor sociale la care au fost supuși oamenii muncii. Gîndul ne poartă cu respect către dascălii care au pus primele pietre la temelie învățămîntului românesc. Fiindcă, după cum se știe, școli au existat în țara noastră din cele mai vechi timpuri, în țiguri și în orașe, la sate. Astfel, o cronică constată școli în nordul Moldovei în secolul al XV-lea, alta menționează, în 1495, existența unei școli la Scheii Brașovului, un cronicar vorbește despre școala din satul Rădășeni (raionul Fălțiceni), în care, la sfîrșitul secolului al XVI-lea, a învățat Ștefan Tomșa pe cînd — cum spune cronicarul — „era copil mic și sărac“. Poporul era dornic de cultură, de carte, de frumos — așa cum atîc de bine arată bogatul folclor de pe tot cuprînsul țării noastre. Treptat, treptat au fost înființate școli tot mai multe și mai înalte.

Mulți dintre slujitorii acestor școli au muncit cu pasiune, răspîndind flacăra culturii în rîndurile poporului. Continuă să rămînă vii în memoria noastră citeva nume proeminente, ale unor oameni care au pus bazele tradiției progresiste a școlii românești. Printre ei se situează la loc de frunte Gheorghe Lazăr, care a inițiat predarea în limba romînă a matematicii, trigonometriei, a acelor așa-numite „științe folositoare“, a demonstrat însemnătatea și necesitatea lucrărilor practice și a insuflat învățătorilor înflăcăratele idei patriotice ale luptei pentru dreptate. Nu pot fi uitate numele unor dascăli ca Gheorghe Asachi, Petrache Poenaru, Simion Bărnuțiu, Eliade Rădulescu, care și-au împletit munca didactică cu activitatea de luminare a poporului.

Învățămîntul nostru păstrează o vie recunoștință unor oameni de cultură ca Grigore Cobălcescu, Victor Babeș, Petre Poni, care n-au încetat nici un moment să lupte pentru cultivarea celor mai frumoase tradiții ale școlii românești. În tezaurul experienței pedagogice a învățămîntului nostru se situează la loc de frunte modesta muncă de dascăl, de autor de manuale și metodici a lui Ion Creangă, munca de profesor conștiințos a lui Calistrat Hogaș, judicioasele procese verbale de inspecție și rapoartele scrise de Mihai Eminescu — adevărate rechiziții la adresa rînduicilor școlii burghize — sau sarcasmica demascare a racilelor ei cuprinsă în opera lui L. L. Caragiale, îndemnul la cultivare în sufletul elevilor a iubirii de țară pe care le-a rostit Alexandru Vlahuță.

Născute din împletirea muncii didactice cu lupta poporului, tradițiile progresiste ale școlii noastre au căpătat o nouă strălucire odată cu crearea Partidului clasei muncitoare. Partidul Comunist din România, plămădit în focul marilor lupte de clasă, a îndrumat cu grijă părintească lupta învățătorimii pe singurul drum care putea duce spre înflorirea școlii: drumul luptei revoluționare, alături de clasa muncitoare, pentru răsturnarea regimului burghez-moșieresc și construirea societății noi, socialiste. În lupta sa împotriva burgheziei, Partidul Comunist din România a sprijinit doleanțele juste ale învățătorilor și profesorilor, fie atunci cînd erau lăsați fără slujbe sau nu li se plăteau salariile, fie atunci cînd nu li se creau condiții pentru a-și îndeplini nobila lor muncă.

În anii regimului de democrație populară, învățătorilor și profesorilor le-au fost create condiții optime pentru a-și îndeplini sarcinile; iar ei și-au concentrat eforturile pentru ridicarea necontenită a nivelului de pregătire a tineretului nostru școlar și pentru răspîndirea culturii în masele populare. Prin munca lor de zi cu zi, plină de devotament și de meticulozitate — cu multe eforturi dar și cu bucurii care înalță sufletul — învățătorii și profesorii noștri, prin lecții și diferite alte activități școlare, sădese în mintea elevilor cunoștințe trainice despre natură și societate, le trezesc pasiunea pentru muncă și spiritul explorativ în știință, tehnică și cultură, le cultivă înălțătorul sentiment al dragostei și respectului față de patrie, popor și partid.

Îndrumînd primii pași ai copiilor către carte și formîndu-i ca viitori cetățeni ai patriei socialiste, slujitorii școlii trebuie să fie pătrunși de marea răspundere ce le revine față de poporul care le încredințează copiii pentru a-i instrui și educa. Și cetățenii azi mai în vîrstă — foștii

școlari de acum un număr de ani — își amintesc cu drag de învățătorii și profesorii lor. De aici izvorăsc dragostea și stima față de dascălii noștri — dar și marea lor răspundere.

An de an nivelul de pregătire al elevilor a crescut, fapt confirmat de rezultatele lor la învățătură. Învățătorii și profesorii și-au adus din plin contribuția la pregătirea unui număr mare de muncitori calificați, de tehnicieni și ingineri, medici și alte categorii de specialiști care contribuie prin munca lor la înflorirea patriei noastre socialiste. Avem un tineret minunat, studios, harnic și entuziast; din rîndurile lui se recrutează cadre de nădejde pentru diferitele sectoare ale economiei și culturii. Acest tineret constituie mindria școlii noastre noi.

Ne mindrim că în școlile noastre se desfășoară o activitate creatoare. Profesori ca Manolescu Steliana de la școala medie nr. 10 din București, Colibaba I. Nicolae de la școala medie „Costache Negruzi“ din Iași, Brinzei Vasile de la școala medie „N. Bălcescu“ din Cluj, Nicolau Aurelia de la școala medie nr. 17 din București, Zamfir Dorina de la școala medie din Reghin, Roșescu Emil de la școala medie nr. 1 din Oradea, Arcoși Ladislau de la școala medie din Tg. Mureș și alții; învățători ca Dinu P. Dumitru, de la școala de 8 ani din comuna Chitila — București, Birghilă Ion de la școala de 8 ani din comuna Curcani, raionul Oltenița, regiunea București, Ardelean Augustin de la școala de 8 ani din Sanislău, raionul Carei, regiunea Maramureș, Kollo Margareta de la școala de 8 ani din Ciumeni, raionul Gheorghieni, regiunea Mureș-Autonoma Maghiară, State Florea de la școala de 8 ani din Gălești-Brăduleț, regiunea Argeș, Gligor Rubin de la școala de 8 ani din Arieșeni, raionul Cîmpeni, Stancu Gherghina de la școala medie nr. 33 din București și mulți alții desfășoară la catedră o activitate competentă și multilaterală pentru instruirea și educarea a numeroase generații de elevi.

În anii care au trecut de la eliberare — ani de victorii și înfăptuiri mărețe — învățătorii, profesorii și educatoarele din toate colțurile patriei au desfășurat și o bogată activitate culturală de masă, răspunzînd din inimă la chemările partidului, participînd activ și cu înflăcărare la propagarea cuvîntului lui în mase, la răspîndirea științei și culturii, la organizarea activității cultural-artistice. O contribuție deosebită au adus slujitorii școlii la opera de lichidare a analfabetismului; ei au participat cu dragoste și elan și la transformarea socialistă a agriculturii, iar azi contribuie la ridicarea nivelului cultural și tehnic al țărănimii, activînd în căminele culturale, luînd parte la organizarea cursurilor agrozootehnice și la atîtea alte manifestări de masă.

Partidul Muncitoresc Român și guvernul Republicii Populare Romîne, întregu popor, au dat întotdeauna o înaltă prețuire muncii rodnice pe care au dus-o și o duc cu modestie și însuflețire zecile de mii de învățători și profesori din patria noastră. „Aceasta este cu adevărat o misiune frumoasă și înaltă, care cinstește și înobilează pe acela căruia îi este încredințată — spunea tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită la Congresul Învățătorilor din 1952. Este o mare satisfacție morală și mare fericire să dai societății, țării tale, elemente valoroase, culte, luminate, capabile de fapte de ispravă“.

O expresie puternică a prețuirii pe care partidul și guvernul o manifestă față de învățători și profesori o constituie și titlurile înalte, ordinele și medaliile, numeroasele premii acordate celor mai merituoși dintre ei. În întreaga țară au primit pînă acum titlul de fruntaș 5.065 de învățători și profesori, au fost distinși cu ordine și medalii ale Republicii Populare Romîne 476 persoane, iar 221 au primit titlul de învățător sau profesor emerit. Pe drept cuvînt se mîndresc școlile noastre cu cei care au primit distincții cu ocazia „Zilei învățătorului“ din acest an: 840 de învățători fruntași, 460 de profesori fruntași; 80 de învățători emeriti, 47 de profesori emeriti; 200 de profesori și învățători decorați cu ordine și medalii, 180 de diferite alte evidențieri. Ne bucurăm faptul că un număr atît de mare de educatoare, învățători și profesori au primit distincții cu prilejul sărbătorii din acest an și îi felicităm călduros. Aceasta este expresia prețuirii pe care partidul și guvernul o acordă întregului personal didactic din țara noastră. La Conferința organizației de partid a orașului București din acest an, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a spus: „Munca plină de abnegație și devotament a cadrelor didactice, dragostea și seriozitatea cu care își îndeplinesc nobila lor misiune, merita o înaltă apreciere din partea partidului și guvernului, a tuturor oamenilor muncii“. Aceste calde cuvinte de dragoste, de prețuire și de înaltă încredere constituie pentru întreg corpul didactic un indemn în muncă pentru a obține succese tot mai mari în îndeplinirea nobilei misiuni ce le-a fost încredințată de partid. Sîntem convinși că slujitorii școlii noastre noi vor răspunde acestor dovezi de apreciere și de dragoste, activînd — sub conducerea partidului și guvernului — cu o și mai neobosită stăruință pentru pregătirea și educarea noilor generații în spiritul marilor idealuri care călăuzesc poporul nostru pe drumul deschis cu două decenii în urmă.

Cu prilejul „Zilei învățătorului“, în numele Ministerului Învățămîntului și al meu personal, vă felicităm călduros pe dv. și prin dv. pe toți slujitorii școlii — educatoare, învățătoare și învățători, profesoare și profesori — pentru realizările obținute în munca dv. și vă urez sănătate și noi succese în îndeplinirea sarcinilor de mare răspundere încredințate de partid, de a instrui și educa tineretul, de a răspîndi cultura pînă în cele mai îndepărtate colțuri ale patriei noastre iubite, Republica Populară Romînă.

Pregătindu-ne pentru celebrarea celor două decenii de libertate și neîntrecute înfăptuiri — printre care se înscrie și uimitoarea creștere și transformare a școlii — ne simțim îndemnați să poposim o clipă cu gândul printre cei ce au tăiat poteca acolo unde se deschid azi drumurile largi ale învățămîntului românesc.

Au fost mulți. Să faci apelul lor nu-i cu puțință: ar fi un catalog cu file nenumărate, pe care multe nume s-au acoperit de colbul vremii. Poți evoca doar citeva din aceste nume, purtătoare de mari tradiții din care sorbim și azi puteri.

Se desprinde mai întâi, din ceața trecutului, chipul dascălului avrigean despre care documentele spun că se afla „în supraveghierea autorității polițienești”, datorită învățăturilor sale „răscolitoare”. Este Gheorghe Lazăr. În Valahia cea cîrmuită atunci de slugile pașahului a dat ființă, prin neostenită strădanie, primei școli în care, spre bucuria unora și furia altora, s-a dovedit că „aritmetica matematică”, „trigonometria cea dreaptă” și întreaga „înținerie” pot fi predată în „limba marelui noastre”. Se naște o tradiție: predarea în românește a cunoștințelor științifice, și o a doua tradiție: a lucrărilor practice, pe care elevii cei „de toată starea” le realizează prin construcții „mecanice” sau întocmind planuri topografice, din care și azi mai descoperim unele prin arhive. Numai că dascălul nu-l pregătea ca „geometri” pentru hotărnicii moșii boieresti, așa cum poruncise Vodă Caragea, ci ca ostași ai răscoalei, care să împartă clăcașilor aceste moșii. Bucureștii se afla sub teroarea iacaganelor, dar în chiliile de la Sf. Sava erau înfiorate „barbariile privilegiaților” și se slăvea vitejia țărănilor care au învins la Rovine și la Călugăreni. Nu existau încă manuale de istorie, dar predarea istoriei era îndemn direct la luptă. De aceea, cînd au venit pandurii, toți elevii, în frunte cu dascălul lor, au trecut în tabăra de la Cotroceni, punînd învățătura în slujba răscoalei armate. Drept care, după ce a căzut capul lui Tudor, Gheorghe Lazăr a trebuit să se întoarcă în satul lui de peste munți, purtînd în căruță, ca unică avere, vraful manualelor sale nepublicate.

Dascălul izgonit, școala risipită, cărțile rămase în manuscris; stăpînii credeau că au învins. Uitau slovele întipărite în conștiința elevilor: în ele stă, mai presus de toate, măreția muncii dascălești. Pe cînd făclia lui Lazăr se stingea în vînturile Făgărașului, zeci de alte făclii erau aprinse, prin satele și orașele patriei, de urmașii săi: Petre Poenaru, Eliade Rădulescu, Grigore Pleșoianu și alții. Firul tradițiilor învățămîntului românesc nu se rupsesse; se depăna mai departe. Dascălii noi aprimeau scînteia înțelegerii științei în privirile unei noi generații de elevi. Din nou istorisirea trecutului servea drept mijloc de educație patriotică. Și dacă la 1821 un singur dascăl își conducea elevii în focul luptei, la 1848 au fost zeci de învățători și profesori care și-au împletit munca didactică cu activitatea revoluționară. Bălcescu îi numea „organe fidele ale libertății” și-i trimitea prin sate drept „comisari de propagandă” pentru a răspîndi ideile proclamației de la Islaz. S-au păstrat numeroase mărturii ale curajului și priceperii cu care și-au îndeplinit învățătorii, la 1848, nobila sarcină. După înfringerea revoluției, unii au fost izgoniți din țară, alții întemnițați și cercetați „cu cele mai iscusite mijloace”, iar alții, bănuși că ar continua să militeze pentru ideile revoluției, supuși la o „deaproape polițienească priveghere”. Pentru mai multă siguranță, școlile s-au închis pentru trei ani — dar chiar după acest soroc luminători ai satelor ridicați dintre clăcași, ca Tânase Constantin de exemplu, erau urmăriți de pomojnici și zapcii pentru vina de a-și fi exercitat activitatea învățătorescă.

Au urmat apoi anii entuziaști ai Unirii. Înființarea universităților. O nouă lege a școlii. Speranțe noi. Care nu se împlinesc, însă, toate, căci „monstruoasa ecaliție” are grijă de apărarea intereselor sale înguste de clasă și nu de luminarea poporului.

Vin vremuri grele pentru școală. Imensa pasăre de pradă

LUMINOASELE TRADIȚII

de pe stema hohenzollernilor își aruncă umbra și peste învățămîntul românesc. Misticismul, șovinismul, educația în spiritul supunerii față de cîrmuitori — astfel de „tradiții pedagogice” vor să statornicească în școli căpeteniile burghezo-moșierimii. Dar, în plină reacțiune, se petrece unul din cele mai minunate fenomene ale culturii noastre: se ridică un adevărat „ront al apărării școlii”. Învățătorii neînfricați, scriitorii de talent, cercetătorii care alcătuiau floarea științei românești, tot ce avea mai bun cultura noastră se ridică împotriva racilelor școlii. Sute de memorii și proteste umplu arhivele. Problemele școlii devin o temă majoră a literaturii. Geologul Grigore Cobălcescu, fizicianul Em. Bacalogu, bacteriologul Victor Babeș, toți sînt preocupați de destinele școlii, critică programele oficiale, fac propuneri și, mai ales, se străduiesc să predea știința adevărată.

Într-o școală ieșeană, în hainele simple de șac, un învățător cu trup grec și minte sprintenă dezvoltă copiii frumusețea basmelor populare și lupta poporului pentru un trai mai bun: Ion Creangă povestește „Mes Ion Roată și Unirea”. Iar după cursuri, lucrînd ore nesfîrșite împreună cu învățătorii V. Răcescu, Gh. Ienăchescu și C. Grigorescu, scrie manuale și metode menite să scoată școala din „hăugașul cel învechit și vicios”.

Pe drumul de costișe al Vasluiului, înainte de a fi trecut sergentul lui Alecsandri, trece un fînar revizor școlar care scoatește că, în școală copiii trebuie să învețe „a gândi și a simți românește”. Este Mihail Eminescu, ale cărui procese verbale de inspecție constituie un adevărat îndrumar pedagogic și ale cărui rapoarte sînt un puternic act de acuzare împotriva mizeriei și dogmatismului din școala timpului său. Descriind situația grea a învățătorilor, neplătiți și batjocoriți de autorități, Eminescu arată că aceștia se aflau „izolați în lucrarea și tendințele lor ca o frunză pe apă”. Și totuși, remarcă el, creația didactică se dezvoltă „prin munca comună a întregului corp învățătoresc”. Un alt revizor școlar, I. L. Caragiale, dezvoltînd suferințele învățătorilor cinstiți, avea să facă în același timp rechizitoriul rostoganilor servili, corupți și inculți care educă „romînii verzi”. Iar un al treilea revizor îi îndemna pe învățători să împărtășească elevilor „cîntecele de vitejie, legendele, doinele în care iubirea de țară și de neam se rosteste în versuri calde, limpezi, ușor de înțeles”. Era Alexandru Vlahuță.

Cum poate fi scoasă școala din impas, cum poate ea ajuta poporul aflat în mizerie? Mulți învățători dibuiau, căutînd soluții. Ioan Pop Reteganul sădește grădini și livezi pe plauri ardene. Alții, urmîndu-l pe Spiru Haret, înființează bănci populare și cooperative, pentru a constata mai tîrziu, cu dureroasă mirare, că nu a profitat de ele decît chiaburimea.

Există însă și învățători care înțeleg drumul istoriei. Ei se strecoară pe poarta unei vechi căsuțe de pe dealul Sărării din Iași, cu riscul de a fi notați de gardianul postat s-o supravegheze. Acolo este sediul cercului socialist și redacția „Contemporanului”. În „Contemporanul”, ca și în publicațiile cercurilor muncitorești și socialiste din București, Galați, Brăila, Roman, încep a se oglindi poziții noi, preocupări noi ale învățătorilor și profesorilor. Critica necruțătoare

a manualelor pline de „monstruozități” reia tradiția luptei pentru un învățămînt științific. Se militează pentru însușirea conștientă a cunoștințelor pornind de la experiența practică, pentru legarea școlii de viață. Se protestează împotriva metodelor de predare pe care le profesau „bătăușii” și „călăii tinerimii”. Numai că, de data aceasta, prin condamnarea învățămîntului burghez se condamnă însuși regimul social care generează acest învățămînt și se cere educarea unor cetățeni care „să nu plece spinarea înaintea tuturor împilărilor”. Astfel, începuturile mișcării muncitorești în țara noastră cunoscu o vie participare a cadrelor didactice. Ceea ce nu-i putea lăsa indiferenți pe miniștrii învățămîntului, liberali sau conservatori, care arestau și alungau din învățămînt pe învățătorii, profesorii și elevii legați de mișcarea socialistă.

La 1888 era purtat în lanțuri un învățător socialist: Mihail Timuș. La 1907, învățătorii purtați în lanțuri au fost sute. Provenienți din rîndul țărănimii și cunoscîndu-i nevoile, ducîndu-și munca în localități insalubre, cu elevi nemîncați și zdrențuiți, persecutați de autoritățile reacționare, cei mai mulți dintre oamenii școlii au fost cu trup și suflet de partea țărănimii răscolite. Ei au contribuit la pregătirea răscoalei nu numai prin educația în spirit revoluționar dată elevilor, dar și organizînd intruziuni secrete, redactînd manifeste. Atunci cînd a sunat ceasul luptei s-au aflat în fruntea țărănilor, iar cînd stăpînirea a pornit război cu tunurile împotriva bordeliilor, printre cei schingiuși și împușcați au fost numeroși învățători. Ziarul „Cronica” din 1. IV. 1907 descrie „convoiul trist al învățătorilor” care „trece, cu spinarea încovoată sub durerea loviturilor de bici și de trăgători, ca să infunde pușcăriile” Ioan Mihail din Băiești a fost torturat în fața elevilor săi care încercău să-l apere; la fel Ion Iliescu

din Poroschia, Constantin Poenaru din Balș, Ghețu Stancu din Corlatele și nenumărați alții. Și totuși, chiar în zilele represiei, învățătorii au rămas credincioși cauzei poporului, îndemnînd soldații să fraternizeze cu răscolii, ascuzîndu-i pe cei urmăriți, protestînd împotriva ororilor săvîrșite. Învățătorul Ion Petrescu din Tîgănești, activ participant la răscoală, a intrat în mișcarea soldaților trimiși în gara Leordeni, convingîndu-l să nu îndeplinească criminalul ordin de a trage în țărani. Școala din Orbeasca de Jos poartă cu mîndrie numele lui Alexandru Stroiescu erou al răscoalei de la 1907.

Cumplitul măcel nu a strivit lupta învățătorimii. Ca și lupta țărănimii, ea avea să-și găsească conducătorul firesc odată cu înființarea partidului clasei muncitoare.

Iată o coloană de demonstrații pășind în rînduri strînse. Sînt învățători șomeri care cer posturi, lichidarea analfabetismului, școli mai multe și mai bune, democratizarea învățămîntului. Li întîmpină baionetele jandarmilor și tulumbele pompierilor, răsună împușcături. De ce atîta înverșunare împotriva pașnicilor demonstrații? Fiindcă pe pancartele lor se inscrie și protestul împotriva pregătirii unui nou război imperialist, împotriva fascizării țării. Vechea luptă s-a ridicat pe o treaptă nouă: îndrumată cu părintească grijă de Partidul Comunist din România, ea se împletește acum cu lupta clasei muncitoare pentru răsturnarea pe cale revoluționară a regimului interesat în întunecarea maselor, a regimului de exploatare și asuprire a poporului.

În gloriosul an 1933, „Scinteia” ilegală scria: „Lupta profesorilor și învățătorilor săraci pentru revendicări zilnice nu poate fi dusă decît în strînsă legătură cu lupta împotriva teroarei fasciste și a războiului imperialist”. În același an, din adîncă ilegalitate, partidul ne trimitea broșura „Către învățătorii și institutorii șomeri! Către toți membrii săraci ai corpu-

lui didactic”, adevărat program de acțiune învățătorescă.

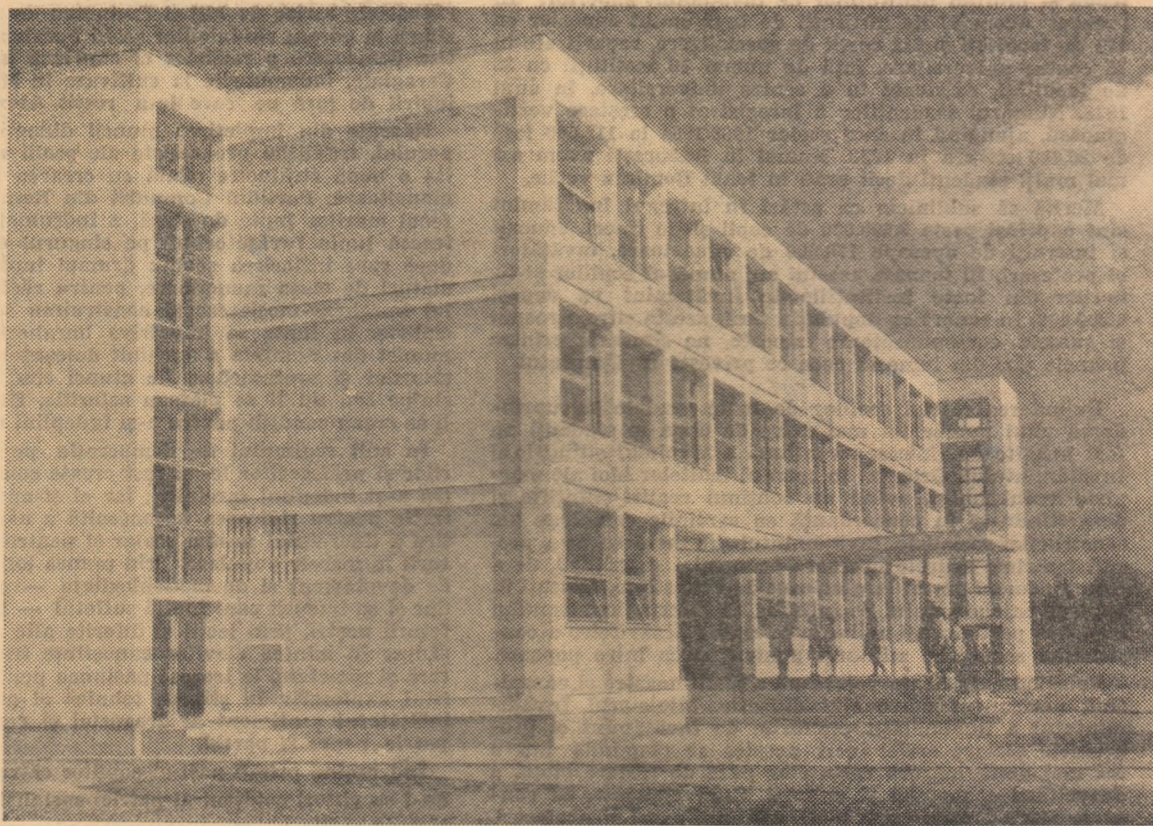
Așa s-a făcut că, în anii cînd oficialitățile învățămîntului se orientau, după vînt, spre pedagogia „marelui străjer”, a „căpitanului” sau a „conducătorului”, masa învățătorimii manifesta pe străzi, alături de muncitori. În timp ce apologetii crimei slăveau pedagogia „Mein Kampf”-ului, profesorii progresiști educău luptători pentru transformarea revoluționară a societății, militau pentru apărarea învățămîntului științific, pentru sindicalizarea celor ce munceau în școli. În plină teroare antonesciană, în aprilie 1944, un memoriu de protest împotriva războiului și politiciii fasciste este semnat de 69 de profesori ai universităților din București, Cluj și Iași. Pe bună dreptate, în ultima broșură pe care partidul a editat-o în condițiile ilegalității se putea vorbi despre „minunate figuri de profesori care au înțeles de mult că libertatea și cultura sînt nedespărțite”, se putea arăta că „intellectualitatea românească este produsul acestui popor de muncitori și plugari”.

Au urmat apoi anii noștri: anii luptei în condițiile libertății, anii construirii socialismului, anii trecerii de la școala veche, burgheză, la școala socialismului victorios.

Înflorire mereu, în condițiile socialismului, luminoasele tradiții, cu rădăcini adînci în trecut, ale participării învățătorimii la lupta pentru bunăstarea întregului popor, pentru rînduieii dreptei și înțelepte, tradițiile unui învățămînt la cel mai înalt nivel al științei, ale legării școlii de viață, ale unor metode care apelează la gîndirea independentă a elevilor, ale educării tinerei generații în spiritul dragostei pentru poporul muncitor, al mîndriei pentru înflorirea patriei. Și rămîne mereu vie tradiția pasiunii pentru minunata noastră muncă învățătorescă, prețuită azi ca niciodată. Astfel de tradiții stau la temelie școlii vremurilor noi, a cărei ridicare depășește nu numai ceea ce au realizat, dar și ceea ce au visat cei mai buni dintre dascălii trecutului. La acești dascăli ne gîndim azi cu dragostea cu care Poenaru își amintea de Gheorghe Lazăr, cu care Creangă își amintea de bădița Vasile, cu care Sadoveanu își amintea de domnul Trandafir.

...Și marile fluvii au undeva, departe, izvoare firave. La izvoarele învățămîntului nostru se află lupta îndelungată a învățătorilor înaintași, parte a luptei pe care a dus-o poporul pentru eliberare socială și națională. Amin-tirea acestor dascăli, trup din trupul poporului, cuget din cugetul poporului, va rămîne pe veci inscrișă în conștiința învățătorimii române. Căci printre tradițiile pe care le prețuim este și cea a prețuirii tradițiilor.

prof. MIRCEA ȘTEFAN

Tradițiile luminoase ale școlii și-au adus contribuția la înflorirea și dezvoltarea actuală a învățămîntului nostru.

AMPLOAREA REVOLUȚIEI CULTURALE ÎN ROMÂNIA

Afluența cititorilor în mii de biblioteci — o imagine reprezentativă pentru avântul cultural al întregului popor.

Avântul neîntrerupt al forțelor de producție și ridicarea bunăstării materiale a oamenilor muncii în anii fâuririi socialismului în patria noastră au fost însoțite de impresionante transformări în viața spirituală a poporului. Îndeplinind cu perseverență politica de industrializare a țării, de socializare a agriculturii, Partidul Muncitoresc Român a acordat o permanentă atenție frontului ideologic, a militat pentru asigurarea condițiilor necesare împlinirii unei profunde revoluții culturale.

Realizările remarcabile obținute în domeniul construcției culturale în cei douăzeci de ani care s-au scurs de la 23 August 1944 constituie o strălucită demonstrație a faptului că revoluția socialistă, pe baza relațiilor de producție cărora le dă naștere, determină înnoirea întregului ansamblu de relații sociale, a întregii suprastructuri. Evident, transformările socialiste pe tărîmul culturii nu s-au produs de la sine, ca o reflecție automată a schimbărilor în viața politică și economică a României. Aceste transformări — avînd ca bază și cauză directă consolidarea politică și economică a noii orînduirii — sînt în același timp rezultatul activității multilaterale desfășurate planic de către partid în direcția dezvoltării învățămîntului, științei, artei. Experiența țării noastre a confirmat întrutotul că împlinirea revoluției culturale în spiritul ideologiei marxist-leniniste, al principiilor organizatorice socialiste, sub conducerea partidului de avangardă al clasei muncitoare, este o lege general-valabilă a trecerii de la capitalism la socialism.

Pornind de la constatarea gradului de înapoiere culturală în care se află proletariatul, masele muncitoare largi, în majoritatea țărilor capitaliste, o serie de teoreticieni au ajuns să susțină că păturile exploatare ale poporului trebuie să-și ridice mai întîi nivelul cultural, să-și pregătească o numeroasă armată de intelectuali și numai după aceea să împlinescă revoluția socialistă. În numele unor astfel de teoreticieni vorbește Albert Gazier pronunțîndu-se pentru ridicarea, la nivel universitar, a gradului de pregătire a tuturor cetățenilor apti pentru studiu, printr-o reformă radicală a învățămîntului, ca „etapă esențială” în vederea trecerii la socialism (Le Rassemblement des démocrates de gauche, „La revue socialiste”, Mars, 1963). Ca și în alte țări socialiste, în România asemenea teze au fost infirmate de faptele concrete care au demonstrat convingător că accesul nelimitat al maseilor la tezaurul culturii este posibil numai atunci cînd ele dețin în mîinile lor puterea politică și mijloacele de producție a bunurilor societății. Fără să dispună de baza materială pentru dezvoltarea culturii, aspirațiile spre emanciparea intelectuală rămîn un simplu deziderat.

Atît timp cît capitaliștii și moșierii romîni au dispus de soarta țării, lipsa de cultură, ignoranța erau considerate drept cea mai bună pavăză în calea dezvoltării simțului politic al maselor, a ridicării lor la lupta pentru o viață omenească. Dacă a existat, interesul guvernanților pentru instruirea poporului se mărginea la bruma de cunoștințe necesare pentru a face munca trîditorilor de la orașe și sate mai productivă. Așa se explică de ce în fiecare an rămîneau în afara școlii zeci de mii de copii, de ce în învățămîntul mediu și, mai ales, superior pătrundeau un infim număr de fii de muncitori și țărani, de ce misticismul, superstițiile, își făceau loc cu ușurință în păturile largi ale populației. Ignoranța milioaneilor de oameni era în izbitor contrast cu marile realizări ale științei și culturii naționale progresiste.

Situația s-a schimbat radical în zilele noastre. Ca urmare a revoluției culturale desfășurate sub conducerea și îndrumarea partidului, milioane de oameni au fost ridicați din mizerie și întuneric la creația conștientă în domeniul vieții de stat, economice și culturale. Lichidînd analfabetismul, reprezentat de circa 4 000 000 de neștiutori de carte, existența la instalarea sa, regimul democrat-popular a deschis drumul unei ascensiuni impetuoase a maselor populare spre culmile luminoase ale științei și artei, a pus la îndemîna lor întregul tezaur al culturii universale, toate cuceririle geniului uman. Asemenea constatări l-au făcut pe René Maheu, directorul general al UNESCO, să declare, în 1962, cu ocazia unei vizite în R.P.R.: „Din punct de vedere cultural, rezultatele obținute de România în ce privește lichidarea analfabetismului și dezvoltarea culturii populare pot constitui și pentru alte țări — care nu au același sistem politic și social — experiențe umane perfect valabile” („Gazeta literară”, 23 Aug. 1962).

An de an s-a mărit numărul școlilor de toate gradele, a crescut numărul profesorilor și al învățătorilor, s-au îmbunătățit condițiile materiale ale procesului de învățămînt. Accesul oamenilor muncii la toate formele de învățămînt este asigurat prin gratuitatea învățămîntului, prin numeroase burse acordate de către stat elevilor și studenților merituoși, prin extinderea rețelei de cîmine, cantine, biblioteci, prin acordarea gratuită a manualelor pentru elevii școlilor de 8 ani, prin înlesnirile acordate oamenilor aflați în producție care urmează învățămîntul seral sau fără frecvență. În anii puterii populare s-au schimbat din rădăcini conținutul și sarcinile învățămîntului; școala a primit la baza activității sale teoria marxist-leninistă, și-a pus toate resursele educative în serviciul construirii socialismului.

Dezvoltarea multilaterală a învățămîntului — factor hotărîtor al progresului cultural general, al procesului de pregătire a cadrelor necesare economiei și culturii noastre — constituie o parte integrantă a politicii partidului și guvernului de construire a noii societăți. Datorită eforturilor mari depuse de statul socialist s-a ajuns ca în prezent rețeaua de învățămînt să cuprindă peste 3 800 000 de elevi, față de aproximativ 1 780 000 cîți erau în 1938. La aceasta trebuie adăugat că în anul de învățămînt 1963—1964 au urmat cursurile 112 600 de studenți. Încă din 1954 România avea cîntea să se numere printre cele 11 țări de pe glob cu învățămînt elementar de 7 ani. Mai mult decît atît, în țara noastră s-a generalizat învățămîntul de 8 ani și în viitorul cel mai apropiat fiecare tînar va avea studii echivalente cu gimnaziul de altădată.

Făurirea noilor relații sociale a determinat un puternic avînt al cercetării științifice, care a încetat să mai fie o chestiune particulară a unor genii izolate sau a unor sprîjini entuziaști. Știința se bucură de sprijinul neprecupețit al statului, avînd la dispoziție și o impresionantă bază materială. Suma alocată în buget pentru subvenționarea dezvoltării științifice se ridică, în anul 1962, la aproape un miliard de lei.

Răspunzînd atenției și prețuirii de care se bucură din partea poporului, a partidului clasei muncitoare, oamenii de știință și-au orientat cercetările spre probleme de însemnătate teoretică și practică fundamentală, care deschid științei, culturii și economiei naționale largi perspective de dezvoltare. „Rezultatele activității de cercetare — arăta academiianul I. Murgulescu, președintele Academiei R.P.R. — își au izvorul în legătura strînsă dintre cuceririle științei înaintate și practica construcției economiei și culturii socialiste. Interacțiunea dintre știință și producție se vedește în condițiile socialismului, ale fâuririi bazei tehnice materiale a noii societăți, ca o forță de prim ordin a progresului lor”. („Știința”, 21 iunie 1963). Fundamentul de granit al științei, chezașa sigură în îndeplinirea mărețelor sarcini pe care le are de rezolvat, este călăuzirea ei neabătută după ideologia marxist-leninistă, după metoda de cercetare materialist-dialectică.

Baza materială a culturii, extinsă an de an, datorită eforturilor susținute ale statului socialist, a dat puteri inecite creatorilor de artă. Prin munca lor neobosită ei au făurit numeroase valori spirituale cu care s-a îmbogățit tezaurul cultural al patriei noastre, contribuind din plin la dezvoltarea noii culturi socialiste în conținut, națională în formă. Îndrumarea permanentă de către partid a frontului creației artistice și literare a asigurat atît puritatea ideologică a operelor de artă și legătura strînsă cu aspirațiile și nevoile poporului, cît și transformarea lor într-un bun de preț al tuturor oamenilor muncii. În această ordine de idei, academiianul G. Călinescu sublinia cu îndreptățită satisfacție: „Știința înfățișează azi, pentru noi, mijlocul de a atinge maxima exploatare a bunurilor naturii și de a îmbunătăți viața omului iar arta — țelul superior de a ferici pe acest om nou prin frumos. Străduința noastră nu poate să fie, în fond, decît de a contribui la patrimoniul universal prin descoperiri științifice și mari creații artistice”. („Lupta de clasă”, nr. 12, 1962).

Eliberarea Romîniei de sub dominația burghezo-moșierească a făcut posibilă nu numai proclamarea drepturilor și libertăților cetățenești elementare, ci și împlinirea lor în practică. O dată cu înscrierea în constituție a libertății cuvîntului, poporul a primit în mîinile sale tipografiile, fabricile de hirtie, radioul, sălile de conferințe. Politica editorială a P.M.R. a urmărit cu perseverență sporirea continuă a numă-

rului de ziare, reviste și publicații pentru masele largi, crearea de edituri cu un profil care să satisfacă cerințele multilaterale ale tuturor categoriilor de oameni ai muncii. În anul 1963, de exemplu, s-au tipărit 127 de titluri de ziare cu un tiraj total de 1 044 000 000 exemplare. Numărul titlurilor revistelor apărute a fost, în același an, de 297 iar tirajul lor — 89 000 000 de exemplare. În anii construirii socialismului editurile au trimis în librării și bibliotecii sute de milioane de cărți. Numai în 1963 totalul titlurilor cărților și broșurilor apărute s-a ridicat la 3 263, iar tirajul lor — la 57 000 000 de exemplare.

Element deosebit de important pe frontul revoluției culturale îl constituie rețeaua de radio și televiziune. Dacă în 1938 existau în țară două posturi de radioemisie cu 250 000 de abonați, în anul 1963 numărul posturilor de radioemisie se ridică la circa 20, iar al abonaților la rețeaua de radio și televiziune, la 2 794 000.

Au căpătat o largă dezvoltare numeroasele așezămînte de culturalizare a maselor de la orașe și sate. Față de cele 3 500 de cîmine culturale și case de citit, 16 teatre dramatice, două opere și 338 cinematografe existente în România în 1933, la sfîrșitul anului 1963 funcționau 12 038 de cîmine culturale și case de citit, 174 de case raionale și orășenești de cultură, circa 4 800 de cluburi și culturi roșii sindicale, 42 de teatre dramatice, 22 de teatre de păpuși, 13 teatre muzicale, de operetă și estradă, 5 opere, 5 083 cinematografe. O mențiune deosebită necesită activitatea miilor de ansambluri artistice de amatori care valorifică talentele a sute de mii de oameni al muncii din fabrici și de pe ogoare. Nu putem uita rețeaua vastă a bibliotecilor și bogăția fondului lor de cărți. Numărul bibliotecilor publice, de exemplu, existente în 1961 era de 13 595, iar fondul lor total — de 33 929 000 volume. Statul a alocat anual sume importante pentru organizarea și întreținerea expozițiilor și muzeelor. În anul 1961 funcționau în R.P.R. 210 muze, frecventate de milioane de oameni ai muncii.

Pentru a completa imaginea de ansamblu, am vrea să amintim fondurile cu adevărat uriașe alocate an de an din bugetul de stat pentru subvenționarea învățămîntului, științei, culturii. Cifrele de plan pe 1964 indică la acest capitol suma de 7 876 000 000 de lei, adică peste 8% din totalul cheltuielilor bugetare pe anul în curs.

O sarcină dintre cele mai importante a revoluției culturale în România a constituit-o crearea intelectualității socialiste. Experiența istorică a țării noastre a infirmat teoriile reacționare după care proletariatul și țărănimia nu ar fi capabile să ridice din rîndurile lor cadrele necesare dezvoltării economiei, statului și culturii. Statul socialist și-a crescut, în mod planificat, o adevărată armată de specialiști, țînd seama de nevoile tuturor domeniilor de dezvoltare în viitor, de progresul științei și tehnicii. La începutul anului 1963 numărul inginerilor și tehnicienilor din industrie era de 91 659, iar al celor din agricultură — 20 000. Medicina, care în trecut a dat țării eminenți practicieni și savanți dar prea puțină alinare suferințelor maselor s-a întărit, în anii care au trecut, cu mii de noi tinere cadre. A crescut numărul cadrelor didactice, economiștilor, juriștilor, istoricilor, filozofilor, precum și al artiștilor, muzicienilor, literaților.

Condiția hotărîtoare a desfășurării cu succes a revoluției culturale o constituie conducerea ei de către partidul clasei muncitoare. Îndrumarea permanentă de către P.M.R. a operei de fâurire a noii culturi, a noii conștiințe, a asigurat și asigură repartizarea coresponsabilă a sarcinilor în fiecare domeniu, triumful ideologiei marxist-leniniste în viața societății socialiste. Munca politico-ideologică multilaterală desfășurată de către organizațiile de partid în rîndurile oamenilor de știință și artă, ale slujitorilor culturii, a jucat un rol important în clarificarea ideologică a vechii intelectualități în apropierea ei de cauza socialismului, precum și în promovarea noii intelectualități ieșită din sinul poporului.

Acum, în pragul celei de-a 20-a aniversări a eliberării Romîniei, poporul nostru poate constata cu îndreptățită mîndrie că progresul realizat sub conducerea Partidului Muncitoresc Român în dezvoltarea economică și culturală a făcut să apară și mai clar perspectivele desăvîrșirii construcției socialiste și ale trecerii treptate a țării spre comunism.

CORNEL ALMĂȘAN

In anul școlar care s-a încheiat, întreaga activitate a cadrelor didactice s-a desfășurat sub semnul aniversării a 20 de ani de la eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. In cinstea mărețului eveniment pe care îl vom sărbători la 23 August, învățătorii și profesorii de pe întreg cuprinsul patriei au muncit cu eforturi sporite pentru ca rezultatele anului școlar să fie dintre cele mai frumoase. In toate lecțiile predate ei s-au străduit să-i inarneze pe elevi cu cunoașterea legilor care guvernează dezvoltarea naturii și a societății clădind, pe această bază pro-

fund științifică, întreaga pregătire pentru viață a tineretului. Folosind din plin ajutorul organizațiilor de tineret și al familiei, oamenii muncii din școli au realizat în anul încheiat recent noi și însemnate succese în formarea idealurilor și convingerilor comuniste ale elevilor, în dezvoltarea sentimentelor lor de adincă dragoste pentru patrie, pentru partid, pentru poporul muncitor.

Fiecare succes a fost dobândit printr-o muncă îndelungată, migăloasă și perseverentă, care le oferă acum pedagogilor satisfacția unui bilanț bogat în realizări.

Studentii ai institutelor pedagogice la practică în agricultură

Cu succese cît mai mari

Noi pași înainte

Anul școlar care s-a încheiat recent a marcat și la Școala medie „Dr. Petru Groza” din Capitală, ca și la majoritatea școlilor din țară, un nou pas însemnat înainte în realizarea sarcinilor legate de temeinica pregătire pentru viață a tinerii generații. O dovadă grăitoare a succeselor obținute pe această linie o constituie faptul că, din totalul absolvenților școlii prezentați la sesiunea din iunie a.c. a examenului de maturitate, procentul celor reușiți a fost de 97%.

La baza obținerii rezultatelor bune a stat munca rodnică a cadrelor didactice, larg sprijinită de comisiile metodice. Căutînd să îndrume munca profesorilor spre adincirea și îmbogățirea procesului instructiv-educativ, aceste comisii au organizat interesistențele într-un mod nou, orientîndu-le spre urmărirea sistematică, în funcție de anumite probleme, a unui șir de lecții ținute de aceeași profesori sau spre schimbarea de experiență între profesori de aceeași specialitate care predau la clase paralele, în legătură cu temele cele mai dificile din programă.

O preocupare intensă a manifestat corpul didactic al școlii și pentru modernizarea metodelor de predare, în scopul de a da mai multă eficiență procesului de învățămînt. Pe această linie se înscrie, de pildă, folosirea în predare a mijloacelor audio-vizuale. Filmul, diafilmul, magnetofonul au ajutat profesorilor să ilustreze, să clarifice și să facă mai accesibile numeroase cunoștințe de fizică, chimie sau biologie, de istorie, de literatură sau de limbă străină. Același rol l-au avut excursiile în producție, vizitele la muzee, la expoziții etc.

Extinzîndu-și preocupările legate de activitățile extrașcolare, cadrele didactice de la Școala „Dr. Petru Groza” au folosit multe din aceste activități în scopul ridicării neconținute a calității cunoștințelor și deprinderilor însușite de elevi. Pe această linie se înscrie, de exemplu, grija profesorilor pentru o tot mai rodnică muncă în cadrul cer-

urilor de elevi. Tinerii matematicieni, bunăoară, au studiat în cadrul cercului lor, sub conducerea profesorilor de specialitate, o serie de noțiuni de algebră vectorială. O activitate intensă de aprofundare a studiului literaturii romine a desfășurat și cenaclul literar al elevilor, care poartă numele „Hanul Ancuței”.

Întreaga activitate desfășurată la lecții și în afara lor a adus o contribuție importantă la educarea comunistă a elevilor. În același timp, cadrele didactice ale școlii au organizat și numeroase acțiuni speciale în vederea întăririi muncii educative. La loc de frunte se numără de exemplu, printre aceste acțiuni, vizitele organizate cu elevii în Capitală la locurile legate de trecutul de luptă al partidului clasei muncitoare. Un puternic caracter educativ au avut și cele 6 excursii organizate în cursul acestui an în diferite regiuni din țară, excursii care au dat elevilor prilejul să cunoască numeroase realizări ale regimului nostru democratic.

Activitatea multilaterală desfășurată de elevii Școlii medii „Dr. Petru Groza” în anul 1963/1964 s-a încheiat printr-un original concurs organizat în cinstea celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei noastre. Fiecare clasă a prezentat, în cadrul acestui concurs, un program de cîtece și poezii închinat partidului, realizărilor dobîndite, sub conducerea lui, de oamenii muncii din patria noastră.

Acestea sînt cîteva din căile pe care le-au folosit învățătorii și profesorii școlii pentru a obține rezultate cît mai bune în instruirea și educarea elevilor. Acum, în vacanță, ei chibzuiesc la noi modalități de ridicare a nivelului muncii didactice, pentru ca viitorul an școlar să însemne un prilej de noi realizări, și mai importante decît cele dobîndite pînă acum.

S. F.

Rezultate bune

Mediile cu care este încheiată situația școlară a elevilor la sfîrșitul anului ogîndesc, în ultimă analiză, calitatea și volumul muncii desfășurate de profesorii lor de-a lungul celor trei trimestre. Profesorii de la școlile din orașul Bacău și-au propus încă din primul trimestru să muncească în așa fel încît situația mediilor de la sfîrșitul anului școlar să fie dintre cele mai bune. În acest scop, pe lângă îmbunătățirea continuă a calității predării, ei au acordat o deosebită atenție muncii educative.

Este demnă de remarcat, de pildă, intensa și variata muncă educativă desfășurată de către diriginți ca Marin Cornescu, Florin Danciu și Elena Lascăr de la

Școala medie nr. 2, sau Alexandru Crîmpei și Florinel Popa de la Școala medie nr. 3. Astfel de diriginți au inițiat diverse acțiuni menite să stimuleze puternic dragostea de învățatură a elevilor și interesul acestora pentru disciplinele studiate, pentru însușirea lor. De asemenea, le-au îndrumat direct învățatura, arătîndu-le cum să-și alcătuiască un program judicios de studiu, cum să-și lămurească problemele neclare etc. Astfel de acțiuni, îmbinate cu exigențele manifestate în munca de predare de către ceilalți profesori, au făcut ca absolut toți elevii din

clasele a VIII-a E, a VIII-a F, a IX-a F etc. de la Școala medie nr. 2, sau a VIII-a B și a IX-a F de la Școala medie nr. 3, să promoveze anul școlar, mulți din ei cu rezultate bune și foarte bune.

Rezultate la fel de îmbucurătoare au obținut și profesorii altor școli din Bacău. Așa stau lucrurile la Școala de 8 ani nr. 5. Și aici trebuie să relevăm activitatea unor diriginți ca Maria Isăcescu, Aurelia Tudoran și Ion Birjoveanu, care au acordat o atenție sporită stabilirii unor cerințe ferme, unitare, față de elevii lor. Urmărind îndeaproape situ-

Încă de la începutul anului școlar — an care a îmbrăcat o însemnătate deosebită, fiind cel de al XX-lea de la eliberarea patriei — colectivul secției noastre de învățămînt a ținut ca el să fie marcat și prin succese deosebite, să ridice pe o treaptă mai înaltă munca de instruire și educare a elevilor.

Pentru atingerea acestui țel, am căutat cu stăruință să întărim sprijinul acordat colectivelor de pedagogi din școli. Numai în trimestrul III, de exemplu, lucrătorii secției noastre au efectuat peste 40 de inspecții speciale și, ajutați de metoștii voluntari ai cabinetului pedagogic rațional, au cercetat activitatea fiecărei școli.

Un efect stimulatoriu deosebit l-au avut sondajele organizate la clasele I—IV de la toate școlile din raion, prin lucrări scrise cu subiecte unice, la limba romină și la matematică. Inițiate pentru a se putea cunoaște comparativ roadele muncii învățătorilor, nivelul pregătirii elevilor în raport cu cerințele programei și exigența reflectată în notare, aceste sondaje au determinat măsuri concrete de înlăturare a neajunsurilor și de îmbunătățire continuă a predării.

Totodată, pe lângă îndrumarea directă, la clasă, a majorității

cadrelor didactice, secția de învățămînt a elaborat, cu concursul cabinetului pedagogic rațional, scrisori metodice care au fost difuzate în școli, a orientat activitatea cercurilor pedagogice spre problemele cele mai importante ale muncii instructiv-educative, a organizat o serie de expoziții cu conținut metodic, a pus la dispoziția cadrelor didactice planuri de lecții, lucrări metodice, le-au dat îndrumări și recomandări menite să le îmbunătățească munca. De un real folos a fost, de exemplu, îndrumarul privind predarea noțiunilor de geografie a raionului Craiova, alcătuit cu concursul unui colectiv format din cadre didactice cu multă experiență — învățătoarele Maria Barbu din comuna Ploșșor, Maria Mihai din comuna Gogoșta și Elena Nicolae din comuna Coșoveni.

Sistematic, colectivul de inspecți ai secției noastre a urmărit parcurgerea ritmică a materiei la fiecare disciplină școlară. În inspecțiile efectuate s-a urmărit și ca predarea capitolelor sau lecțiilor cu care cadrele didactice au rămas în urmă să nu se facă superficial.

Condiții mereu mai bune de lucru pentru elevi și cadre didactice — acesta este unul din obiectivele care stau insistenț în atenția secției acum, în perioada care precede marea sărbătoare națională a poporului nostru. Pe această linie s-au luat măsuri de lărgire a spațiului de școlarizare pentru a se putea da în folosință, pînă la 15 august, 23 săli noi de clasă, iar la Coșoveni se construiește un nou local de școală, ale cărui lucrări sînt destul de avansate. Școlile din raion au primit pînă în prezent, pentru noul an școlar, 900 de bănci, 64 de table și 64 de catedre, precum și numeroase materiale didactice.

Acestea sînt doar cîteva spicuri din bilanțul realizărilor noastre în întîmpinarea mării sărbători ce se apropie, sărbătoare la care fiecare colectiv de muncă vrea să se prezinte cu succese cît mai mari.

Prof. H. V. STOICULESCU
șeful secției de învățămînt
a raionului Craiova

B. M.

OPINIILE

Din nou despre mişcarea oscilatorie armonică

Problema metodicii predării cunoştinţelor despre mişcarea oscilatorie armonică la clasa a XI-a îi preocupă îndeaproape pe profesorii de specialitate. Această preocupare s-a reflectat şi în coloanele „Gazetei învăţămîntului”, în care profesorii Şt. Fătulescu, Gh. Vieroseanu, N. Rădulescu şi J. Hirschsohn, şi-au expus opiniile privind modalităţile de a preda tema respectivă. Au fost formulate, în acest fel, două căi, două metode diferite.

Metoda formulată de tov. Vieroseanu nu insistă suficient, după părerea noastră, asupra fenomenului fizic în sine. Deducerea vitezei şi acceleraţiei prin proiectarea mişcării circulare apare elevilor întrucîtva artificială. Ei îşi dau seama că o asemenea mişcare oscilatorie este posibilă, dar faptul că mişcarea astfel obţinută este chiar mişcarea oscilatorie armonică pe care profesorul şi-a propus s-o analizeze nu rezultă decît din proporţionalitatea între elongaţie şi acceleraţie.

Prof. Şt. Fătulescu (în articolul din nr. 719 al „Gazetei învăţămîntului”) porneşte în studiul mişcării oscilatorii armonice de la un fapt experimental: trasarea dependenţei elongaţiei de timp. Străduindu-se să evite deducerea ocolită, artificială, a vitezei şi acceleraţiei folosită în manual, tov. Fătulescu încearcă să inverseze metoda, proiectînd mişcarea oscilatorie pe cerc. Procedul, ingenios, nu este dus însă pînă la capăt cu suficientă rigurozitate, întrucît relaţia $v = 2\pi R/T$ este valabilă numai dacă mişcarea mobilului pe cerc este uniformă. În acest stadiu al demonstraţiei elevii nu ştiu însă nimic despre viteza mobilului în mişcarea oscilatorie şi deci nici despre viteza mobilului pe cerc. Afirmăţia, chiar nemărturisită explicit, că mişcarea mobilului pe cerc e uniformă este deci neîntemeiată.

Mai just ni se pare ca, pornind ca şi tov. Fătulescu de la trasarea experimentală a legătu-

rii funcţionale dintre elongaţie şi timp, folosind o bilă care oscilează pe un ax orizontal între două resoarte, să trasăm pe acelaşi grafic şi o sinusoidă, folosind o tabelă de sinusuri. Compararea celor două grafice ne duce la concluzia că variaţia elongaţiei cu timpul în mişcarea oscilatorie armonică poate fi descrisă cu suficientă aproximaţie, printr-o funcţie sinusoidală de forma $Y = A \sin \omega t$. Vom arăta apoi necesitatea introducerii factorului omega pentru a face argumentul sinusului un număr abstract. Folosind periodicitatea funcţiei sinusoidale, vom deduce legătura între pulsaţie şi perioadă.

Vom analiza apoi desfăşurarea fenomenului fizic. Pentru a obţine mişcarea oscilatorie am deplasat bila de poziţia de echilibru pe o distanţă egală cu A, comprimînd sau întinzînd resoartele. Admiţînd că deformarea resoartelor se face în limita de aplicabilitate a legii lui Hooke, bila, care la început era în echilibru, e supusă, în tot timpul deplasării, la o forţă proporţională cu deplasarea, care se opune deplasării. La sfîrşitul deplasării această forţă are valoarea $F_2 = -kA$. Sistemul bilă-resort a căpătat o energie de poziţie, potenţială, pe care o putem calcula ţinînd seama de lucrul mecanic efectuat pentru deplasarea bilei. Cum forţa nu a fost constantă, dar am admis că este în permanenţă proporţională cu deplasarea, vom folosi la calculul lucrului mecanic valoarea medie a forţei.

În momentul cînd eliberăm bila, ea se pune în mişcare şi capătă o energie cinetică pe care o putem calcula la un moment dat, aplicînd principiul conservării energiei. Comparînd expresia cunoscută a energiei cinetice cu expresia acestei energii la un moment dat, obţinem de noi prin calcul, obţinem expresia vitezei: $v = A \sqrt{k/m} \cdot \sqrt{1 - y^2/A^2}$. Comparăţia făcută la început între graficul elongaţiei şi sinusoidă

ne permite să scriem $y/A = \sin \omega t$. Rezultă că viteza $v = \sqrt{k/m} A \cos \omega t$. Să notăm radicalul cu Ω şi să cerem elevilor să observe că dimensiunile lui sînt dimensiunile inversului unui timp. Acceleraţia mişcării oscilatorii o aflăm folosind legătura dintre forţă şi elongaţie şi pe cea dintre forţă şi acceleraţie. Rezultă $a = -\omega^2 A \sin \omega t$. În relaţiile astfel deduse elevii vor observa că A reprezintă o lungime şi că Ω reprezintă inversul unui timp, fiind invers proporţional cu perioada mişcării.

Pentru a stabili legătura între mişcarea oscilatorie armonică pe o dreaptă şi mişcarea uniformă de rotaţie pe un cerc, atragem atenţia elevilor asupra faptului că expresiile deduse pentru y, v şi a pot fi considerate proiecţiile pe o dreaptă ale unor mărimi $y' = A$, $v' = \Omega A$ şi $a' = -\Omega^2 A$, dintre care y' şi a' au aceeaşi direcţie dar semne contrarii, proiecţia lor făcîndu-se prin sinus, iar v' are o direcţie perpendiculară pe direcţia lui y' şi a', proiecţia lui v' făcîndu-se prin cosinus. Dar în expresiile lui y', v' şi a' elevii vor recunoaşte raza, viteza şi acceleraţia în mişcarea uniformă de rotaţie, cu viteză unghiulară Ω , pe un cerc de rază A. Pentru a demonstra că mişcarea oscilatorie armonică pe o dreaptă se obţine prin proiecţia mişcării circulare uniforme va trebui să arătăm că $\Omega = \omega$, deoarece poziţia mobilului pe cerc la un moment dat este dată de arcul Ωt . Egalitatea $\Omega = \omega$ se poate stabili experimental, măsurînd perioada de oscilaţie.

Acum putem generaliza: prin proiecţia unei mişcări circulare uniforme pe un plan oarecare căpătăm o mişcare oscilatorie armonică. Mişcarea oscilatorie armonică pe o dreaptă este numai un caz particular, corespunzător situaţiei în care planul mişcării circulare şi planul de proiecţie sînt perpendiculare.

conf. I. C. MOISIL

OPINIILE

Elevii şi stilul criticii literare

Alături de literatura noastră beletristică, pe care caută să o cunoască tot mai în adîncime, elevii din clasele superioare ale şcolilor medii manifestă un interes mereu mai larg pentru critica literară. Opera critică a lui George Călinescu, Perpessicius, Tudor Vianu, ca şi lucrările unor critici din generaţia mai nouă — Paul Georgescu, Dumitru Micu, O. S. Crohmălniceanu etc. — îi ajută să pătrundă mai bine valoarea scrierilor studiaţi, să înţeleagă multilateral semnificaţia creaţiei lor. În acest fel, ultima temă din programa clasei a XI-a, „Critica literară”, reprezintă de fapt ultima treaptă în drumul început încă din clasa a VIII-a — drum neindicat de programă, dar indispensabil pentru ca cea din urmă lecţie din cursul de literatură să nu se reducă la memorarea mecanică a unor nume şi titluri, ci să constituie sfîrşitul unui proces de generalizare, pornit de la contactul direct cu elementul concret al criticii literare.

Cercetarea de către elevi a studiilor critice are numeroase rezultate pozitive, care se vădesc atît în răspunsurile date de ei la lecţii, cit şi în lucrările realizate la examene sau la concursurile literare pentru tineretul şcolar. Contactul direct cu aceste studii lărgeste mult orizontul elevilor, le formează gustul, îi familiarizează cu categoriile şi terminologia esteticii marxiste.

Din păcate, însă, îi influenţează pe elevi — de data aceasta în mod negativ — şi lectura unor lucrări de critică literară care uzează de un vocabular pseudoştiinţific, de o exprimare pretenţioasă, dar lipsită de claritate. Iată de ce nouă, profeso-

rilor de literatură, ni se pare bine venită discuţia care s-a purtat recent în paginile „Gazetei literare” pe tema stilului criticii literare. Citeva extrase din lucrările unor elevi din Capitală sînt, credem, convingătoare în ceea ce priveşte influenţa negativă pe care un anumit mod de expresie al criticii literare îl exercită asupra scrisului tinerilor în formare: „Lipsa de scrupule nu lasă intelectului timp de gîndire; de aci superficialitatea, potenţialul intelectual redus, impotenţa afectivă a celor săraci în discuţii cu conştiinţa lor, dar bogăţi în punţi”; „După cum genunea prevesteşte lumina şi scînteia naşte foc, apusul e prologul răsăritului şi răsăritul finalizează într-un apus, acumulările cantitative totdeauna au generat salturi calitative, a căror materialitate îşi transpune consistenţa şi pe plan suprastructural”; „Literatura adevărată şi-a verificat unda autenticităţii de la izvor prin confruntarea permanentă cu viaţa însăşi, concordîndu-şi pulsul după al ei... De aceea, epoci de mult apuse renasc din vechi pagini şi viaţa îşi urmează nestingherită complexitatea ascendentă a mersului din neutralitatea imbinării penei cu hirtia”. Menţionăm că aceste extrase sînt scoase din lucrările unor elevi, cu un interes real pentru fenomenul literar.

Criticii literari sînt tocmai aceia la şcoala cărora elevii cei mai buni trebuie să-şi facă ucenicia şi care trebuie să le amintească sensul celebrului îndemn, rămas mereu actual: „Avant donc que d'écrire, apprenez à penser”.

VIORICA FĂRCAŞIU

OPINIILE

Biografia scriitorilor

Asistînd la numeroase lecţii de istorie a literaturii, ţinute în cursul anului încheiat ne-am putut da seama că studiul vieţii şi creaţiei scriitorilor, care precede de obicei studiul analitic al operei lor, ar putea să devină mult mai viu şi mai interesant şi, prin aceasta, mai eficace în formarea şi educarea elevilor.

Cum stau lucrurile pînă în prezent în această direcţie? Desul de des profesorul se mulţumeşte să transmită o serie de date seci şi de generalităţi — adeseori valabile pentru mai mulţi scriitori — cu privire la etapele mai importante ale vieţii şi creaţiei unuia sau altuia din ei. Datorită predării şablon, lipsite de forţă prezentării vii, complexe, a personalităţii scrii-

torului, informaţiile comunicate astfel se uită lesne. Se mai petrece, apoi, şi un alt fenomen. Încă din clasele V—VIII elevii iau contact, în linii generale, cu biografia scriitorilor clasici, cu ocazia studierii lecturilor literare. Dacă la orele de istorie a literaturii romine ne vom mărgini să tratăm viaţa scriitorilor ca şi la clasele mai mici, îmbogăţind doar informaţiile cu câteva date şi titluri noi, nu le vom stîrni, de bună seamă, nici un interes.

În clasele IX—XI elevii sînt mai maturi, posedă cunoştinţe temeinice despre istoria patriei şi astfel pot cuprinde într-o privire mai largă şi mai adîncită ambianţa politică şi culturală a epocii, pot înţelege mai complex problemele literaturii. Iată de

ce credem că este necesar să se pună în lumină mai multilateral personalitatea scriitorului, prin referiri concrete la fapte de viaţă semnificative. Marii noştri scriitori fiind cel mai adesea personalităţi care au trăit viaţa cu deosebită intensitate, făcîndu-se interpreţii celor mai înaintate aspiraţii ale epocii, faptele din viaţa lor — fie că sînt mărturisite direct (în amintiri, în opere cu caracter autobiografic, în corespondenţă etc.), fie că sînt povestite de contemporani — dobîndesc însemnătatea şi puterea exemplului viu, avînd asupra elevilor o reală influenţă educativă.

În clasa a X-a, de pildă, vorbind elevilor despre viaţa şi opera lui Mihail Eminescu (capitolul cărui i se acordă de obicei două ore), putem exemplifica dragostea lui pentru natură şi pentru folclorul citind cu elevii poeziile „Trecut-au anii”, „O, rămii”, sau „Fiind băiet”, care oferă o destăinuire tîrzie a poetului despre anii fericiţi ai copilăriei. În legătură cu anii adolescenţei, al peregrinărilor lui Eminescu prin ţară, o mărturie emoţionantă ne-o oferă, în schiţa sa „În Nirvana”, Caragiale, care descrie prima sa întîlnire cu Eminescu, angajat de curînd în trupa lui Iorgu Caragiale. Informaţii detaliate despre Eminescu pot găsi elevii în „Amintirile” lui Slavici — prieten apropiat al poetului — referitoare mai cu

seamă la anii studenţiei de la Viena.

Şi cu prilejul studierii vieţii şi operei altor scriitori e bine să ne oprim puţin, cu toată economia de timp pe care trebuie s-o facem, asupra unor pagini literare revelatoare cu privire la personalitatea acestora. Bunăoară, citirea citorva pagini din scrierea „Peste 50 de ani” va pune în lumină veneraţia cu care Caragiale îl evocă pe învăţătorul său Bazil Drăgoşescu, care a avut o mare influenţă asupra formării sale ca scriitor.

Pentru formarea elevilor ca cetăţeni are o mare însemnătate exemplul patriotismului fierbinte care i-a însuflit pe cei mai buni dintre scriitorii noştri, dragostea lor adîncă pentru popor. Pagini întregi din corespondenţa lui N. Bălcescu, din „Scrisorile” lui Ghica, din numeroase scrieri despre marii reprezentanţi ai literaturii noastre vorbesc convingător despre aceasta. De o deosebită importanţă pentru formarea cetăţenească a elevilor sînt şi paginile autobiografice sau amintirile scriitorilor noştri contemporani, cu atît mai mult cu cît se referă adesea la eveni-

mente recente din viaţa patriei noastre.

Un aspect instructiv asupra căruia se poate insista cu folos în lecţiile consacrate vieţii şi operei scriitorilor este şi cel legat de procesul de elaborare a operei de artă. Le putem arăta, bunăoară, ce muncă intensă a stat la baza elaborării romanului „Un om între oameni” pentru care Camil Petrescu a consultat numeroase surse istorice, scrisori din epocă, referiri indirecte, umplînd cu însemnări 36 de caiete.

Împreună cu alte materiale ilustrative — reproduceri după manuscrise, ediţii vechi, portrete ale scriitorilor etc. — materiale ca cele la care ne-am referit mai sus — folosite cu măsură, pentru a rămîne în limitele timpului prescris de programa şcolară şi pentru a nu ştirbi unitatea şi claritatea lecţiei — pot contribui mult la colorarea expunerii unei biografii, ca şi la caracterizarea operelor studiate, stimulînd atenţia şi interesul elevilor pentru problemele literaturii.

ZORINA REGMAN
metodist
în Ministerul Învăţămîntului

Examenul de maturitate

Examenul de maturitate trebuie să însemne o mărturie a capacității de gândire a tinerilor candidați; o manifestare a convingerilor lor, baze de comportare conștientă în viață, o dovadă a nivelului de pregătire în stăpînirea științei și a culturii, în general. În foarte multe cazuri, aceste împliniri s-au reflectat în numărul mare de aprecieri elogioase pe care rezultatele examenului le-a înregistrat.

Sînt, însă, și unele aspecte care nu ne pot lăsa indiferenți. Mă refer la cîteva impresii de la examenul de maturitate la care am participat. Fără îndoială că aceste impresii pot fi amplificate sau reduse la proporții neglijabile, în funcție de climatul special în care s-a desfășurat examinarea, și la alte comisii. Nu ne îndoim, totuși, că aspecte asemănătoare sînt în măsură să ridice probleme de o mai largă extindere și de nu mai mică importanță.

Ceea ce m-a izbit în cursul examinării a fost nesiguranța unor candidați în conducerea problemelor de știință, șovăiala lor în răspunsurile la literatura română, la istorie, biologie și marxism-leninism. Lăsați la propriile puteri, adoptau uneori în raționamentele lor căi greșite, se opreau mirați în fața unor dificultăți pe care singuri și le creaseră, nu vedeau clar în complexul problemelor. Ciudat mi se părea faptul că acești candidați nu erau străini de multe cunoștințe și, dacă li se atrăgea luarea aminte, se întorceau îndată pe drumul cel bun, dar deseori, prea dese intervenții din partea examinatorilor erau un semn că aceste cunoștințe nu fuseseră asimilate în așa măsură încît să le inspire încredere. O continuă îndoială li silea să ridice mereu ochii la examinatori, așteptînd cu emoție aprobarea sau dezaprobarea. Nu în conștiința lor găseau verificarea celor ce pretindeau că știu, ci în calmul sau nemulțumirea celor ce îi examinau.

Cauzele e bine să fie căutate în faptul că, fără să țină seama de volumul din ce în ce mai mare de cunoștințe cu care sînt încărcate programele, unii profesori precipită lecțiile noi, nu știu să găsească timp pentru exerciții și recapitulări. Astfel de profesori nu se preocupă să înlesnească sedimentarea cunoștințelor, organizarea acestora în sisteme, pentru a deveni suporturi stabile și la îndemînă oricînd în gândirea elevului. Elevii lor înghit nemeste-

cat, digeră anevoios, procesul de asimilare fiind mereu stingherit în lănta lui consolidare. Unii candidați ne-au mărturisit că unele din cunoștințele pe care nu le aveau clare le primiseră la repezeală, către sfîrșitul anului.

Convingerea noastră este că și munca individuală a elevilor nu este întotdeauna destul de ferm dirijată. Există încă profesori care nu pun preț, în această nîncă, pe exerciții din inițiativă proprie, pe revenire la lecțiile trecute, pe mijloace personale de sistematizare a ideilor, pe eforturi repetate de gândire logică. Ei transmit diferite științe, dar nu dau nici timp, nici prilej elevilor de a gândi științific, îl învață istorie, biologie, literatură, marxism-leninism, dar nu caută să ridice în conștiința elevilor probleme pe care să le rezolve singuri. Compozițiile care ar stimula gândirea și ar facilita afirmarea personalității elevilor sînt în unele școli rare și puțin dezbătute în colectivele claselor. O serie de profesori se ocupă mult de ce dau ei elevilor și foarte puțin de ce pot elevii prin ei înșiși. Problemele capacității și normelor adecvate de asimilare a cunoștințelor pentru asigurarea unei culturi temeinice, în variate condiții de volum și de particularități de vîrstă, s-au studiat, pînă acum, cu puțină eficiență.

Ca o consecință care subliniază efectele unor atari condiții este împrejurarea că de la unii candidați nu poți obține decît cu greu manifestarea unei poziții proprii față de probleme, existența unor convingeri cu care pornesc în viață, determinate de cultura pe care și-au însușit-o. Întrebări ca: Ce părere ai despre concepția despre care ai vorbit?; Cum vezi aplicarea ei în viață?; Ești hotărît personal s-o aplici consecvent? — sau: Îți place personal opera despre care vorbești, și de ce?; Nu ne interesează să repeți textul sau pe profesor, ci cum gîndești personal — provocau, la unii elevi, serioase nedumeriri. Aceasta dovedește că profesorii lor au accentuat prea mult pe înregistrarea fidelă, cît mai fidelă a cunoștințelor și mai puțin pe formarea unor personalități care să opereze conștient și liber cu valorile științei și ale culturii asimilate.

În strînsă legătură cu cele de mai sus, semnificativ ni se pare și un alt aspect al examenărilor. Unii membri examinatori din comisii, cadre didactice capabile și

bine pregătite, nu adoptă, cu prilejul examenelor de maturitate, o modalitate mai generală și mai degajată de interogații și de aprecieri, alta decît aceea cu care sînt deprinși în clasele lor. Menținîndu-și cu tenacitate stilul personal, acești examinatori așteptau să primească de la candidați nu un răspuns în general just, ci (se simțea aceasta din felul cum corectau pe candidați) stereotipul de răspuns practicat cu elevii proprii. În acest caz, examinarea se transforma într-o confruntare de limbajuri — esențial nu prea diferite — în care examinatorii, făcînd aproape lecții, tindeau să-și impună termenii lor. Multe din rezultatele cu care se soldează examenele se datorează și acestor obsedante confruntări.

Sperăm că în instrucțiunile viitoare privind examenele de maturitate și în atenția președinților de comisii se va prinde și acest aspect nu lipsit de importanță.

PETRE DRĂGOIESCU
profesor emerit

Majoritatea lucrărilor prezentate la expozițiile școlare au fost executate de elevi în cadrul cercurilor tehnice și constituie materiale didactice prețioase

EXPOZITII

Oglindă a realizărilor pozitive

O frumoasă expoziție s-a organizat nu de mult la Școala generală de 8 ani nr. 2 din Carei. Ea cuprinde numeroase caiete ale elevilor, care oglindesc rezultatele pozitive obținute de ei la învățatură, ca și materiale didactice lucrate de elevi (instrumente de fizică, corpuri geometrice, hărți etc), obiecte lucrate în lemn, exemplare de plante cultivate pe terenul școlar, cusături, desene ș.a.m.d.

În centrul expoziției se află o mare hartă fizică și economică a Republicii Populare Romîne. Semne convenționale indică vizibil centrele industriale ale țării, stațiunile de odihnă și balneoclimaterice etc. În dreptul ora-

șelor mai mari, pe hartă apar fotografiile care înfățișează aspecte caracteristice ale acestora. O rețea electrică ingenios construită împinzește harta, astfel încît, dacă profesorul dorește să vorbească despre industria petrolieră, de exemplu, la apăsarea pe un buton se aprind toate becurile care arată locurile de extracție și prelucrare a petrolului. Harta poate fi folosită nu numai la lecțiile de geografie, ci și la cele de științe naturale, precum și în cadrul concursurilor de tip „drumeții veseli”. Pentru realizarea ei au lucrat, sub conducerea profesorilor și cu sprijinul organizației de pionieri, numeroși elevi din toate clasele. Lucrările legate de electrificarea hărții au fost efectuate de elevii claselor a VII-a.

ANDREI DEAK

La nivelul tehnicii moderne

Localul Grupului școlar de petrol-chimie din București găzduiește în aceste zile expoziția de materiale didactice confecționate de elevii școlilor care pregătesc viitorii muncitori, tehnicieni și maștri pentru industria petrolului și chimiei. Îndrumați de profesorii lor, acești elevi au realizat, după cum arată expoziția, lucrări deosebit de valoroase, reprezentînd utilaje și instalații petrochimice din cele mai diverse, expresie a ultimelor realizări în domeniile respective.

Vizitatorii se opresc îndelung, de exemplu, în fața complexei machete funcționale reprezentînd instalații de foraj 3 DH-200 A, realizată de elevii Grupului școlar de petrol-chimie din Tirgoviste. Tot atît de interesantă este și macheta în stare de funcționare a trolului 4 LD-150, executat la scara 1/5 la școala profesională din Cimpina. De o deosebită valoare didactică sînt machetele reprezentate în secțiune — coloana de rectificarea, schimbătorul de căldură multibutular, filtrul ciclon etc.

Este interesant de subliniat faptul că, îndrumați de profesori, elevii școlilor petrochimice nu au ilustrat, la expoziția lor, numai instalații aflate acum în funcțiune, ci și machete ale unor instalații în curs de realizare. Din această categorie fac parte, bunăoară, cuva pentru electroliza aluminiului, de tipul celor care vor fi folosite la Combinatul din Slatina, actualmente în construcție, sau instalația pentru polimerizarea etilenei la presiune medie, care urmează să fie montată la Brazi.

Atrag, de asemenea, atenția vizitatorilor machetele prezentînd instalația de cracare catalitică în pat fluidizat, instalația de fabricare a formaldehidului prin dehidrogenarea alcoolului metilic în prezența catalizatorilor de argint, pompa electromagnetice ș.a.

În ansamblul ei, expoziția poartă a școlilor aparținînd Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei ilustrează înaltul nivel al pregătirii teoretice și practice pe care o primesc viitorii muncitori și tehnicieni din acest sector al industriei noastre socialiste.

S. FAULESCU

ACTUALITATEA

Acordarea gradului I în învățămînt

În anul acesta, în urma inspecțiilor speciale și a analizei activității didactice, științifice și social-culturale a unor cadre didactice, printr-un ordin al ministrului învățămîntului s-a acordat gradul I unui număr de 66 educatoare, învățători și profesori. Acordarea gradelor face parte din sistemul de perfecționare a cadrelor didactice și constituie, pe lîngă o recunoaștere a muncii și devotamentului acestora pentru educarea comunistă a tinerei generații, și un stimulent moral și material.

Publicăm mai jos numele educatoarelor, învățătorilor și profesorilor cărora li s-a acordat gradul I.

EDUCATOARE

Grigoriev Magdalena — Cluj; Belei Maria — Brașov; Ionescu Alexandrina — R. Vilcea; Zaharescu Elena — Pitești; Dobrescu Aristița — Dragodana, reg. Argeș; Petrescu Cornelia — București.

INVĂȚĂTORI

Ganea Alexandrina; Ilescu Constanța; Iordache Florica; Niculescu Vasile; Pace Ecaterina; Satmare Aurelia (toți din București); Arsene C. Constantin — Pitești; Arsene C. Maria — Pi-

tești; Bratu D. Ion — Cimpulung Muscel, reg. Argeș; Calciu Dumitru — Bărăști de Vede, reg. Argeș; Stămulescu Constantin — Ocnele Mari-Slătioara, reg. Argeș; State T. Florea — Curtea de Argeș; Brînză Petre — Constanța; Duda Ion — secția de învățămînt a regiunii Dobrogea; Stoica Ștefan — secția de învățămînt a regiunii Dobrogea; Avădanei Ana — Iași; Dumitru Nicolae — Iași; Filimon V. Aurelia — Bacău; Grigoriu Dumitru — Iași; Lupu Victor — Galați; Pistol Constantin — Botoșani; Popa Nicolae — Dorna Foresta, reg. Suceava; Cazacu Constantin — Craiova; Cazacu

Victoria — Craiova; Dîjmănescu Ana — Timișoara; Johannes Marianne — Timișoara; Nițu Crizantema — Timișoara; Boca Maria — Sibiu; Oancea Elena — Sibiu.

PROFESORI

Matematică

Bogdanov Zlate; Călugărița Gheorghe; Florescu Sanda; Hortopan Smaranda; Ilasievici Ilie; Ionescu Țiu Ana (toți din București); Popescu M. Gheorghe — Lugoj; Vișa Eugen — Timișoara.

Pedagogie

Popeangă Vasile — Arad; Dumitrescu St. Ioan — Craiova; Oanță Iosif — Cluj; Sepețeanu Haralambie — București; Stanciu Ilie — București.

Istorie

Bocu Maria — Cluj; Sufrin Ioșub — București; Simache I. — Ploiești; Potra Gh. — București.

Fizico-Chimie

Manolescu Stela — București; Codreanu Maria — București.

Desen

Tătaru Avram — Oradea.

Muzică

Ionescu Motora Ana — București.

Șt. Naturale

Dabija Alexandru — București; Nana Felicia — Cluj.

Limba romînă

Cîrlan Ion — Galați; Desmioreanu Ion — Cluj; Andrei Nicolae — Craiova; Hențiu Ioan — Arad; Gorăș Oltea — Iași; Tănase Gherghina — Moinești, reg. Bacău; Tutoveanu Alexandra — București.

Limba engleză

Țăranu Mariana — București.

Emisiunile radio pentru școlari

Emisiunile pentru pionieri și școlari ale radiodifuziunii ocupă un loc important în ansamblul acțiunilor cu caracter extrașcolar menite să contribuie la întărirea muncii de instruire și educare a elevilor. Este firesc, de aceea, interesul pe care ele le suscită în rândurile oamenilor școlii.

Nu de mult în „Gazeta învățămîntului” a apărut un articol de analiză a acestor emisiuni, semnat de tov. Tudor Topa („Emisiunile radiofonice pentru copii și tineret”, nr. 757 din 29 mai 1964). Articolul se referă în mod special la emisiunea zilnică „Salut voios de pionier”, concepută sub forma unei gazete vorbite și adresându-se școlărilor între 9 și 14 ani. Am citit cu multă atenție acest articol întrucît noi, cadrele didactice, considerăm emisiunea „Salut voios de pionier” drept un „colleg” cu multă experiență, cu ajutorul căruia îi putem antrena pe elevi în dezbaterile unor interesante probleme legate de viața și activitatea lor. Am fost intratutot de acord cu aprecierile făcute în prima parte a analizei amintite, potrivit căreia emisiunea „Salut voios de pionier” este considerată „o mică enciclopedie sonoră” a variatelor ocupații pe care le au copiii. Am remarcat și eu nu o dată că materialele prezentate în cadrul acestei emisiuni, stimulează pasiunea copiilor pentru învățatură, le largesc orizontul de cunoștințe, îi ajută să înțeleagă și să accepte în mod conștient disciplina școlară, le dezvoltă sentimentul de dragoste pentru colectiv, pentru locul natal, pentru patrie, pentru poporul muncitor. Varietățile tematice îi corespunde o mare varietate a formelor radiofonice — radioreportaje, instantanee, montaje, scenele, cuplete satirice, foiletoane, convorbiri, rubrica „Sfatul profesorului de limba română” sau luările de poziție ale diriginților fruntași în diferite probleme educative. Datorită acestui

fapt emisiunea „Salut voios de pionier” este de cele mai multe ori vie, atractivă. Nu e de mirare, de aceea, că o serie de reportaje reușite, asemeni celui intitulat „Am îndrăgit chimia”, sau de discuții cum a fost cea intitulată „De ce e Dana supărată?” au un ecou deosebit în rândurile elevilor, dintre care mulți își împărtășesc, prin scrisori trimise redacției emisiunii, părerea lor în problemele ridicate.

Consider că unele observații critice formulate în articolul semnat de tov. Tudor Topa cu privire la stilul literar sau la lipsa de naturalețe a unor momente din cadrul emisiunilor se referă la deficiențe de ordin minor căci, în general, materialele transmise au ca trăsături dominante vioacitatea, spontaneitatea. Cele mai recente dintre aceste deschid perspective activității pe care o va desfășura redacția în vacanță însoțindu-i pe școlari în tabere, în excursii, la cluburi, îndrumându-le lectura și jocurile.

Socotesc important să subliniez cu acest prilej și contribuția pe care o aduc la largirea orizontului de cunoștințe cultural-științifice ale elevilor, la educarea lor, emisiunile „Roza vînturilor”, „Vreau să știu”, „Radioracheta pionierilor”, „Teatru la microfon pentru pionieri și școlari” etc., care în special acum, în timpul vacanței, contribuie într-o formă atrăgătoare, interesantă, la asigurarea continuității procesului de pregătire a tinerei generații. Se dovedește de asemenea de o deosebită utilitate pe linia colaborării școlii cu familia, emisiunea „Părinți și copii” în care la fel ca și în celelalte emisiuni, sînt prezentate în această perioadă probleme specifice vacanței elevilor.

GH. ENACHE
directorul școlii de 8 ani
din Furculești
regiunea București

Despre caietele elevilor

Intr-unul din numerele trecute ale „Gazetei învățămîntului” (nr. 747) am citit articolul „Îmbunătățirea caietelor școlare” de ing. M. Zamfirescu.

Consider că modificările despre care se vorbește în articolul menționat, atît în ceea ce privește formatul cit și în ceea ce privește calitatea hîrtiei, sînt foarte oportune. Dar mai este de făcut, după părerea mea, un lucru important: noi, pedagogii, să formăm o opinie de masă în rîndurile elevilor pentru utilizarea caietelor școlare numai în scopul pentru care au fost create. Cîți dintre noi nu știm că foile caietelor zboară uneori ca... avioane, sau că sînt rupte pentru că elevul a greșit ceva cînd a scris o temă? Propun de aceea ca filele caietelor de tip școlar să fie numerotate, urmînd ca noi, învățătorii și profesorii, să-i deprindem pe elevi să nu rupă foi din caiete sub nici un motiv.

Mai este o problemă: unii elevi schimbă des caietele pentru a ascunde lipsa anumitor teme. Dacă filele ar fi numerotate, s-ar asigura mai lesne înlocuirea caietelor numai după terminarea lor, cerîndu-se elevilor să prezinte caietul terminat și vizîndu-li-se altul nou. N-ar fi o mare greutate!

Ar fi bine ca toate caietele să aibă un format mai mare, tip „Steaua Roșie”-Bacău și de aceeași calitate pentru toate clasele, inclusiv clasele I și II, înlocuindu-se actualele caiete cu paginile din hîrtie lustruită, care au neajunsul că penița, rupînd fața lustruită, provoacă scămoșări și pete de cerneală. Ar fi indicat, de asemenea, după părerea mea, ca liniatura caietelor să fie roșie și nu albastră, pentru că elevii se pot ghida astfel mai ușor. Personal am experimentat un caiet liniat cu roșu. Copiii au scris mai corect, iar greșelile au apărut mai evidente, dîndu-le posibilitatea să se corecteze mai ușor.

Inv. GH. ȘTEFĂNESCU
Școala medie Nr. 24
București

Alegerea jucăriilor

În „Gazeta învățămîntului” nr. 754, prin articolul intitulat „Jucării și jocuri didactice”, se subliniază încă o dată importanța pe care o are jocul în dezvoltarea multilaterală a copiilor. Totodată se arată însemnătatea care se dă astăzi controlului jucăriilor înainte de a intra în procesul de fabricație, control care se efectuează prin comisia de jucării de pe lîngă Ministerul Învățămîntului, constituită din metodisti, pedagogi, profesori, educatoare și alți specialiști care își dau avizul competent — după o prealabilă examinare și experimentare a prototipurilor — cu privire la caracterul instructiv și educativ al acestor produse precum și la realizarea lor tehnică și estetică.

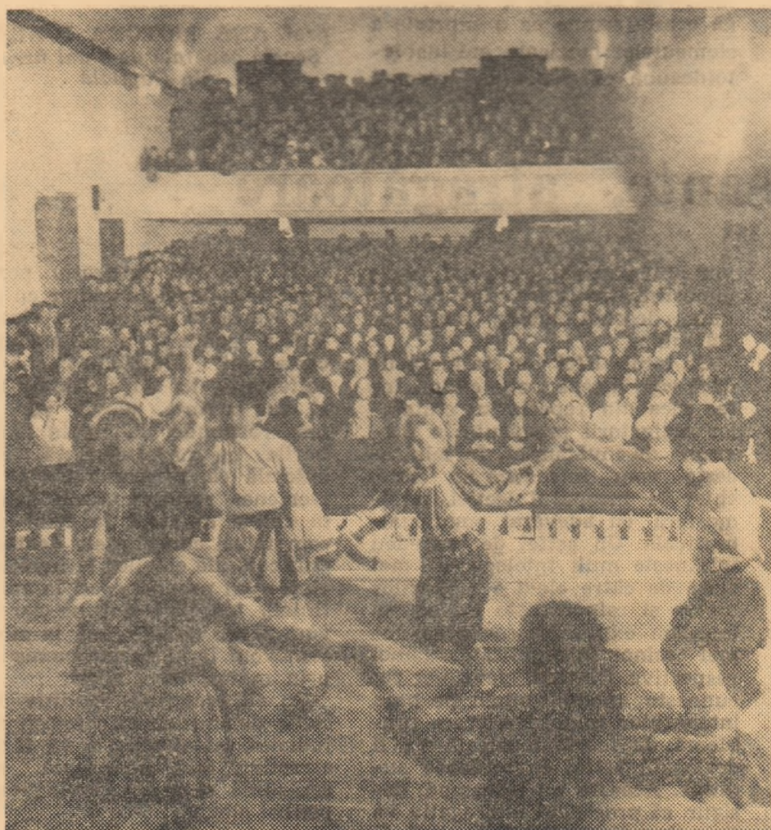
Se spune printre altele, în articolul la care ne referim, că uneori cumpărătorii întîmpină greutăți în alegerea jucăriilor sau a jocurilor potrivite pentru copiii de o anumită vîrstă sau cu anumite inclinații, datorită indicațiilor insuficiente care însoțesc aceste produse. Observația aceasta e pe deplin îndreptățită. Aș dori să semnalez însă că, chiar atunci cînd există indicații mai ample, ele sînt concepute într-o formă

îngust comercială, cu fraze greoaie, înțelegerea lor presupunînd dezlegarea unor adevărate șarade chiar de către oameni maturi, și cu atît mai mult cînd e vorba de copii.

Cred că problema aceasta ar putea fi rezolvată în spirit pedagogic dacă comisia de jucării din cadrul Ministerului Învățămîntului — care examinează jucăriile din toate punctele de vedere — ar aviza asupra vîrstei la care este indicat să se folosească fiecare jucărie și asupra aptitudinilor pe care le dezvoltă ea. Pe baza acestui aviz și a memoriului însoțitor ar putea fi apot alcătuite și vizate de comisie indicațiile respective.

O măsură simplă de organizare ar putea aduce și ea o contribuție utilă la mai buna difuzare, prin comerț, a jucăriilor. Anume, dacă acestea ar fi clasate, în rafturile magazinelor, pe categorii de vîrstă, înscrise la loc vizibil, cred că lucrurile ar merge mult mai bine. Bineînțeles că jucăriile ar trebui să conțină chiar pe ambalaj indicații cu privire la vîrstă de folosire.

ION IASCU

Se apropie finala concursului cultural-artistic al elevilor și pionierilor. Echipele participante se pregătesc cu asiduitate. Iată un aspect de la un spectacol prezentat de elevii din Tîrgoviște pe scena casei de cultură din localitate

La succesele dobîndite în cursul acestui an școlar a adus o contribuție de preț activitatea desfășurată în cadrul cercurilor pedagogice ale învățătorilor și profesorilor. Numeroase scrisori sosite în redacție de la cititorii gazetei vorbesc despre ajutorul pe care l-au primit acționa participînd la activitatea cercurilor pedagogice, asistînd la lecții deschise, luînd cuvîntul la dezbaterile purtate pe marginea lor, făcînd schimb de experiență cu colegii de aceeași specialitate etc.

BAIA DE ARAMĂ

Cu sprijinul secției de învățămînt, cercurile pedagogice din raionul Baia de Aramă — ne scrie cititorul nostru N. Popescu — și-au orientat tematica, în anul școlar încheiat, spre unele din cele mai importante probleme ale instruirii și educării elevilor. Astfel, în ședințele cercului învățătorilor din raion au fost supuse dezbaterii colective teme cum sînt „Folosirea abecedarului pentru a le forma elevilor primele deprinderi de citire conștientă, curentă și expresivă”, „Formarea deprinderilor de muncă în orele de lucru manual și activități practice”, „Problemele psihologice ale organizării muncii educative”, „Dezvoltarea spiritului de inițiativă al școlărilor” etc. Toate referatele au fost însoțite de lecții practice, menite să concretizeze metodele expuse. De pildă, referatul „Cum folosim abecedarul pentru a forma elevilor primele deprinderi de citire conștientă, curentă și expresivă” a fost însoțit de o lecție de citit-scris la clasa I-a, iar referatul „Formarea deprinderilor de muncă în orele de lucru manual și activități practice” a fost însoțit de o lecție de lucrări practice pe lotul școlar.

FĂGET

Referindu-se de asemenea la creșterea nivelului activității cercurilor pedagogice, tovarășii Gheorghe Grama, inspector în raionul Făget și Ion Enășescu, profesor la una din școlile acestui raion ne relatează că, în anul care a trecut, s-a dat o atenție deosebită aprofundării caracterului științific al întregii munci din cadrul acestor cercuri, ca și valorii ei practice.

De exemplu, la unele cercuri pedagogice, cum este cercul învățătorilor din centrul Curtea, au fost invitați să facă expuneri și demonstrații profesori de diferite specialități. Astfel profesorii cei mai experimentați de limba română au făcut o serie de expuneri pe probleme de lingvistică și gramatică, profesori fruntași de științe naturale au demonstrat metodele de predare a zoologiei la clasa a IV-a etc.

La cercurile profesorilor, pe lîngă expunerile și demonstrațiile făcute de către profesorii fruntași, au fost invitați să vorbească și o serie de specialiști din producție. Bunăoară, membrii cercului de științe naturale-agricultură au ascultat expuneri legate de problemele dezvoltării agriculturii socialiste în raionul Făget și despre modul de organizare a muzeelor școlare cu posibilități proprii.

La un nivel mai ridicat decît în anii trecuți s-a desfășurat și activitatea practică din cercuri. Merită subliniate în această privință, realizările cercului de științe naturale-agricultură care, pe lîngă lecțiile deschise, a organizat demonstrații privind efectuarea unor lucrări de laborator — observații la microscop, disecții etc. — a unor lucrări practice la colțul naturii vii și pe parcela de experiență și a dat membrilor săi multe indicații folositoare în legătură cu folosirea desenului schematic, întocmirea ierbarului, determinarea plantelor, conservarea animalelor etc. Cadrele didactice au apreciat valoarea informațiilor primite în cercuri și au căutat să folosească experiența și îndrumările căpătate în cursul ședințelor.

Concurs

Dirjecția Învățămîntului militar anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice pentru Școala militară superioară de ofițeri „Nicolae Bălcescu” din Sibiu și Școala militară superioară de ofițeri din Pitești:

La Școala militară superioară de ofițeri „N. Bălcescu” Sibiu
— un post conferențiar geometrie analitică;
— un post lector matematici aplicate în economie;
— două posturi lectori desen tehnic.

La Școala militară superioară de ofițeri din Pitești
— un post conferențiar analiză matematică;
— un post conferențiar geometrie analitică și diferențială;
— un post conferențiar matematici speciale.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune în termen de 30 de zile, la Școala militară superioară de ofițeri „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, respectiv la Școala militară superioară de ofițeri din Pitești, o cerere la care se vor anexa următoarele acte:
— copie legalizată după diploma de examen de stat sau după actul echivalent de studii superioare;
— copie legalizată după diploma de doctor sau candidat în științe;
— copie legalizată după atestatul de conferențiar;
— lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar;
— certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază;
— memoriu de activitate didactică științifică semnat de candidat.
Orice informații suplimentare se pot obține la telefon 2021 Sibiu și telefon 2320 Pitești.

ASPECTE ALE PREDĂRII MUZICII

Un experiment încununat de succes

Experimentarea predării muzicii pe noi baze științifice începute din clasa I — așa cum prevede actuala programă de învățământ — dovedind accesibilitatea muzicii pentru școlarii de vîrstă mică și eficiența ei educativă, a arătat în același timp necesitatea adaptării metodelor și procedurilor de predare la specificul vârstei elevilor.

Munca de început în această direcție n-a fost ușoară, cu atât mai mult cu cât experiența anterioară legată de predarea cîntecului la clasele I—IV ne-a oferit prea puține rezultate pozitive. Cu trei ani în urmă, circa 80 la sută dintre elevii mei din clasa I „B” cîntau, la începutul anului școlar, la voia întîmplării. Doar cîțiva reușeau să cînte scurte fragmente de cîntece, de cele mai multe ori greșit învățate.

I-am învățat cîteva cîntece cu texte vioaie, menite să-i atragă și, chiar după cîteva lecții, vocile lor au început să capete intonații din ce în ce mai luminoase și mai cristaline. Apoi, împletind cîntarea cu jocul și cu diferite exerciții de cultură vocal-auditivă, am căutat să le dau posibilitatea de a-și extensa și dezvolta organul vocal-auditiv în mod organizat, după cele mai noi criterii psiho-pedagogice.

Interesul neobișnuit pe care copiii l-au manifestat pentru lecțiile de muzică pe tot parcursul acestor trei ani de școală mi-a dat posibilitatea nu numai să realizez întru totul cerințele programei de învățământ, dar și s-o depășesc. Astfel, orientîndu-mă după nivelul de dezvoltare muzicală a elevilor și după interesul lor pentru descoperirea noilor elemente muzicale din cîntece, am trecut cu ușurință la însușirea pe cale oral-intuitivă a sunetelor muzicale încă din clasa a II-a, pe la jumătatea celui de-al doilea trimestru. Dat fiind că reflexele vizuale de cîntare pe note nu se pot crea decît pe baza reflexelor auditive de intonație, am simțit nevoia să depășesc prevederile programei, în sensul pregătirii pe cale oral-intuitivă a elementelor ritmice cit și a celor melodice, asigurînd astfel trecerea firească la cititul muzical în clasa a III-a. Pentru a-i ajuta pe elevii din clasa a II-a să-și însușească sunetele muzicale în mod oral-intuitiv am utilizat solmizația orala a cîntecelor, prin care am realizat atît fixarea intonației sunetelor cit și acordarea și omogenizarea tuturor vocilor.

O altă latură a educației muzicale de care m-am preocupat

îndeaproape — paralel cu cultivarea vocii și a auzului muzical — a fost aceea de a-i orienta pe elevi către perceperea conștientă a elementelor ritmico-melodice, dinamice, agogice etc. prevăzute pentru fiecare clasă în parte. Pe elevii din clasele I și a II-a i-am introdus în cunoașterea pe cale intuitivă a unor elemente ritmice și melodice din ce în ce mai complexe, prin organizarea unor activități muzicale desfășurate sub formă de joc, în centrul cărora a stat întotdeauna cîntecul. Utilizarea limbajului ritmic convențional indicat de programă i-a ajutat mult pe elevi în însușirea duratelor sunetelor muzicale — pătrimi, optimi, doimi, șaisprezecimi, nota întreagă, pauza, pătrimea cu punct în diferite combinații și formule ritmice, inclusiv anacruza — în cadrul măsurilor de 2, 3 și 4 timpi, efectuate sub formă de dirijat intuitiv.

Pentru a le dezvolta simțul ritmic le-am cerut ca atunci cînd cîntă să bată din palme sau cu degetele pe bancă, să meargă ritmic în coloană sau în cerc, să dirijeze etc. Interesul elevilor pentru aceste activități a înălțat orice disciplină. Nu m-am temut nici de zgomotul tamburinelor, pentru că eram convinsă de faptul că, atunci cînd acestea sînt utilizate ca instrumente de percucie, prin care se bate conștient și organizat ritmul cîntecelor, zgomotul se transformă într-un acompaniament artistic. Foarte atractivă a fost pentru elevi lecția despre măsura de 3 timpi, la care timpul I s-a bătut accentuat pe o tobă mică, iar timpii doi și trei, neaccentuați, pe clopoței, în timp ce ei mergeau în cerc sau în coloană, în pas de vals, sau dansau valsul în perechi. Desfășurate în felul acesta, lecțiile de muzică au constituit momente de adevărată bucurie, în cadrul cărora elevii și-au însușit fără efort conținutul programei de învățământ.

În clasa a III-a lărgind sfera de educație muzicală a elevilor, am trecut la predarea scris-cititului muzical. Elevii au învățat cu ușurință să noteze la început ritmul cîntecelor și apoi relațiile melodice, pornind de la notele sol-mi, scrise pe două linii, trecînd apoi treptat la notele la, do¹, re, fa, do², și ajungînd la portativul de 5 linii. Pentru a-i ajuta să rețină în mod conștient semnele legate de durata sau de înălțimea sunetelor și să înțeleagă aceste semne ca o expresie a elementelor muzicale, am luat întotdeauna ca punct de plecare

un cîntec sau scurte motive ritmice ori melodice, orientîndu-l să sesizeze elementele respective cu auzul, pe cale directă, să și le însușească pe cale practică, prin cîntare sau ritmare și apoi să le scrie prin nota corespunzătoare. Acest procedeu m-a ajutat să înlătur greutățile pe care le întîmpină în general elevii, chiar în clasa a V-a, în etapa de scriere și intonare a notelor muzicale. Pe baza reflexelor auditive de intonație dobîndite în clasa a II-a mi-a fost ușor să le creez elevilor mei reflexe vizuale de cîntare pe note. Ca urmare, ei au început încă din trimestrul I al clasei a III-a să solfegieze pe abecedarul de educație muzicală pentru clasa I a școlilor speciale de muzică. Le-am format astfel, în mod treptat, deprinderi practice de solfegiere și de scriere după dictare muzicală și i-am ajutat să-și însușească măsurile de 3 și 4 timpi, prevăzute în programa clasei a IV-a.

În luna aprilie a acestui an, în prezența membrilor cercului pedagogic experimental de muzică din Capitală, am ținut o lecție deschisă a cărei temă a fost însușirea măsurii de 4 timpi. Am pornit de la cunoștințele și deprinderile de dirijare a cîntecelor în 4 timpi însușite de elevii în clasa a II-a. Ei au cîntat astfel, după auz, cîntecul „La moară”. Le-am cerut apoi să afle, prin dictare orală, sunetele și duratele pe care le cuprinde acest cîntec, urmînd ca, pe baza sesizării accentelor din patru în patru timpi, să-și împartă în măsuri. Depășind prevederile mele, elevii au scris cîntecul pe caiete direct în măsura de patru timpi, fără să mai parcurgă calea pe care le-o propusesem — să arate oral și în scris mai întîi accentele și apoi, pe baza acestora, să împartă cîntecul în grupe de cîte patru timpi. În continuare ei au solfegiat cu ușurință în măsura de patru timpi, deoarece cunoșteau de multă vreme această măsură. Elevii au dovedit de asemenea că pot să efectueze în mod curent dictări muzicale și improvizații orale ritmice, melodice și ritmico-melodice.

Rezultatele experimentului pe care l-am întreprins arată astfel că muzica este accesibilă tuturor copiilor și că predarea ei în clasele I—IV pe baze științifice, după actuala programă de învățământ, se poate realiza în condiții din ce în ce mai bune, contribuind larg la dezvoltarea multilaterală a elevilor.

prof. ANA MOTORA IONESCU
Școala generală de 8 ani nr. 111
din Capitală

Repetiție la Școala de muzică și artă plastică din Constanța

De la melodie la armonie

Pentru ca elevii să dorească a-și însuși cunoștințele de muzică preluate în școala de cultură generală și pentru ca ei să înțeleagă aceste cunoștințe este necesar ca profesorul să-i atragă, să le deștepte interesul, conducîndu-i cu pricepere, la început cu ajutorul sunetelor melodice, apoi cu ajutorul celor armonice, spre pătrunderea frumuseții și sensului muzicii. Drumul acesta de la melodie la armonie nu este prea lesnic, dar el poate fi străbătut cu succes de elevii dacă profesorul știe cum să-i conducă așa încît să nu întîmpine greutăți pe care să nu le poată rezolva.

Și azi mai întîlnim însă, din păcate, cazuri cînd educația muzicală se realizează după principiul vechii, cu procedee neadecvate, care pun accentul pe latura vizuală, abstractă (note, portativ etc.), fără să se țină seama de faptul că notele, fiind semne convenționale, nu au efect asupra începătorului. Educația muzicală nu trebuie începută, desigur, de la note — care sînt folosite ca mijloc și nu ca scop — ci de la sunet, care are un caracter concret și îl impresionează nemijlocit pe executant. Numai după ce le vom fi format elevilor priceperea de a asculta, de a reproduce, putem trece la latura vizuală. În acest fel ei vor sesiza legătura dintre sunetele melodice și cele armonice și relațiile dintre instrumentele muzicale, ajungînd la ceea ce numim înțelegerea muzicii.

Socotesc necesar de asemenea ca, încă din clasele mici, așa cum se familiarizează cu operele unora dintre marii noștri scriitori — Eminescu, Creangă, Caragiale, Sadoveanu etc. — elevii să fie familiarizați și cu creația muzicienilor noștri — G. Enescu, C. Porumbescu, M. Jora, Ion Dumitrescu etc. — într-o formă care să țină seama, bineînțeles, de vîrsta și de posibilitățile lor de înțelegere (de exemplu, sub forma lecturilor sau a povestirilor).

În ceea ce privește formele muzicale, se impune, după părerea mea, ca ele să fie prezentate elevilor în cel puțin două etape — prima etapă reprezentînd-o clasele I—VIII (în care vom studia cu ei formele muzicale cele mai evaluate ce sînt

folosite și create azi), iar a doua etapă, superioară, clasele IX—XII (în care vom studia apariția și dezvoltarea acestor forme).

După părerea mea, programa de muzică pentru școala generală de 8 ani ar putea să prevadă, pentru primii patru ani, educația ritmică, educația organelor vocale și auditive și educația auditivă și vocală (la clasa I), cultivarea vocii, deprinderea respirației, fixarea intonației juste a sunetelor, fixarea tuturor sunetelor și în special a sunetelor principale prin exerciții și vocalize, însușirea elementelor de bază ale scris-cititului muzical și exerciții de citire ritmică cu doimi, pătrimi și optimi (la clasa a II-a), fixarea sunetelor do¹ și do² pe portativ, măsura de doi timpi, pauze corespunzătoare, coroana, semne de repetiție, prima și secunda voltă (la clasa III-a) și gama do major și la minor natural, nota cu punct, măsurile de trei și patru timpi, note mai sus de do² și mai jos de do¹, lecturi despre marii compozitori romini (la clasa a IV-a).

În ceea ce privește programa pentru clasele V—VIII, socotesc că aici ar trebui să se studieze, în cîte două ore pe săptămînă, gama minoră cu cele trei variante, trioletul, sîncopa, contractimpul, anacruza, măsura de șase timpi, gamele sol major și mi minor cu cele trei variante și instrumentele din orchestra populară (la clasa a V-a), gamele fa major, re major, la major și bemol major și mi bemol major cu relativele lor, modurile populare și instrumentele din orchestra simfonică (la clasa a VI-a), alte game majore și minore, jocuri și dansuri rominești, doina, jocul, corul, marșul, cîntecul de masă, forme polifonice simple, liedul, balada, cantata și oratoriul, precum și compozitorii romini care au scris astfel de forme muzicale (la clasa a VII-a) și, în sfîrșit, genurile scenice, formele muzicale instrumentale și compozitorii reprezentativi ai acestor forme (la clasa a VIII-a).

prof. N. HINTEA
Școala generală de 8 ani
nr. 181, București

Lecții interesante, atrăgătoare

Lecțiile de muzică își pot atinge scopul numai dacă sînt interesante și atrăgătoare, dacă au un adevărat caracter emoțional. Aceasta cere ca materialul muzical folosit pentru lecție să fie valoros din punct de vedere artistic, iar metoda de lucru să țină seama de particularitățile de vîrstă ale elevilor, să urmărească permanent trezirea interesului lor.

Am avut, în cursul anului școlar încheiat, prilejul de a asista la o serie de lecții de muzică ținute în școlile raionului „Grivița-Roșie” din Capitală și mi-am putut da astfel mai bine seama de caracterul imperios al cerinței de a folosi, la asemenea lecții, metode adecvate.

Să luăm un exemplu. Bunăoară, lecția de muzică cu tema „Gama minor cu cele trei variante”. Dacă lecția va începe cu întrebări — Ce înțelegem prin „major” și „minor”?; Intre care trepte se află semitonurile în gama minoră?; etc. — elevii își

vor putea însuși, eventual, unele cunoștințe teoretice, dar nu vor putea deosebi moduri major de cel minor.

Cu totul altfel vor sta lucrurile dacă vom începe lecția cu un cîntec ales din repertoriul cîntecelor obligatorii prevăzute în programa de învățământ. În felul acesta vom introduce în clasă, chiar la începutul lecției, o atmosferă cu adevărat emoțional-muzicală. Un astfel de procedeu înlesnește mult înțelegerea mai clară de către elevi a modurilor major și minor. Este indicat să începem explicația sonoră a gamei minor în tonalitatea gamei respective. Cîntînd, elevii vor recunoaște modul minor pe baza intonațiilor minore. Fiecare problemă de teorie muzicală va fi dezlegată astfel cu mijloace auditive. Aceasta nu înseamnă, desigur, că procedeuul interogativ va fi exclus din lecția de muzică. Il vom folosi și pe el, de bună seamă, dar numai după folosirea procedeuului auditiv.

Ca material ilustrativ pentru predarea gamei în minor cu cele trei variante ale ei, în clasa a VIII-a, poate fi ales, exemplul cîntecului „Despărțire”. După solfegierea lui cu clasa, pe note și cu cuvînte, elevii vor putea răspunde la toate întrebările cu mare ușurință. Fără îndoială că, pentru a obține un asemenea rezultat, avem datoria să chibzuim atent la felul cum vom folosi cunoștințele de teorie muzicală ale elevilor la învățarea cîntecului propus, ca și la cunoștințele teoretice noi pe care le vom preda pe baza lui, la modul cum vom lărgi aceste cunoștințe prin materialul auditiv.

Cu cît materialul auditiv la o lecție de muzică este folosit mai judicios, cu atât lecția va fi mai atractivă, mai interesantă, mai accesibilă și mai convingătoare pentru elevi.

prof. T. BORDEIANU
Școala medie nr. 26
„Al. Ion Cuza”-București

CONCURSUL NOSTRU LITERAR

Un sat și o școală

- reportaj -

Cobor din mașina liniei 5 pe nodul străzilor Bucovinei, Maior Ignat, Neculai Iorga. O iau încet la vale. Nu durează mult și dau în șesul Dresleucii.

Urc dealul pe drum pietruit, de curind ieșit la iveală de sub troian gros de zăpadă. Pe dreapta îmi ies înaintea câteva case curate, răsărite ca din pământ, căci nu-mi amintesc să le fi văzut ultima dată când am făcut acest drum.

Când mă simt înfierbîntat și gîndesc să mă lipsesc de căciulă, dar o salt numai pe ceafă, văd bine Curtești.

Cînd eram băiețandru de 12-13 ani, Curtești era un sîtuc fără nimic semnificativ și de remarcat, ars de soare vara, cu drumuri colboase, liniște apăsătoare, cu lume obidită. Imi croiam atunci, singur cuc, cu un curaj de care mă minunez și acum, drum de-a dreptul prin inima pădurilor, pe sub umbra umedă a arinilor seculari, prin amărîta așezare de oameni închinăți în nevoi ce era Balta Arsă, să ajung în Corni, deasupra Siretului, unde mă aștepta un prieten drag. Inșă, mult înainte de aceasta, trebuia să mă strecur prin Curtești, pe sub o casă mare, cu acoperiș cocoțat de draniță putredă, ce se uita cu ferestre strimbe, hîd, asupra satului coșteșt de monotonie, drept din teul drumurilor colboase.

Hardughia aceea era școala din Curtești. Pe poarta ei am văzut o dată, de două ori, ieșind cățiva copii sărăcăciosi îmbrăcați, fără dor de zăpezile, ca albine din stup bezmetic. Auzisem, ca unul ce purtam în cap planul să mă fac învățător, ca diaconul Ion Aluică, dar să nu bat copiii ca el, că școala din Curtești, școala-hardughie, avea un singur învățător care era și director.

Acum, în 1964, cînd sint om cu visul copilăriei amărîte realizat, ajung iar în teul drumurilor, în fața hardughiei care a primit, prin ani, unele îmbunătățiri și stă aici, întirzie anume parcă pentru a fi oricui termen de comparație între aceea ce a fost și ceea ce se vede...

Se vede, alături de ea, o clădire nouă, pe temelii de beton,

cu pereți din cărămidă, albă, strălucind în soare de frumoasă și curată. Poteci asfaltate duc pînă la intrarea ei. Cînd mă apropiu, ies pe ușă un roi de elevi iuți în mișcări, aprinși la vorbă. Cei mai mulți discută despre o lucrare scrisă la romînă, în care era vorba despre viața jărănimii colectiviste oglindită în literatura noastră.

Imi port privirea prin lumina blindă a soarelui, străpunsă de adieri umede, înmîtremate, pe chipurile lor vesele. Mă uimește vioiciunea ciocnirii de păreri, pe care unii le apără cu pasiune. Imi dau seama că s-a destrămat și s-a spulberat, în curentul înnoitor al anilor construirii socialismului, imaginea umilă a satului Curtești. A dispărut elevul timid, bilbiit de șfială și teamă, cu mintea întunecată de credințe nesănătoase.

În satul reîntinerit, cu lumină electrică, cu rețea de radioficare, sint rînduite, pe aceeași stradă dreaptă și largă, sediul gospodăriei agricole colective, clădiri impunătoare pe câteva hectare de livadă tină, școala nouă ca în oraș, căminul cultural, punctul sanitar, magazinul pentru desfăcerea mărfurilor.

La școala de 8 ani învață aproape 200 elevi, călăuziți de învățători și profesori. Tovarășa învățătoare Valentina Ungureanu numai ce s-a întors de la centrul de colectare a laptelui, unde a ținut, cu elevii clasei a VII-a, o lecție despre compoziția laptelui. Alt profesor controlează socotelele privind difuzarea cărților în luna cărții la sate.

— Ce s-a cerut mai mult? îl întreb cînd termină controlul.

— Cărți și broșuri despre organizarea agriculturii, despre modul cum se pot obține recolte bogate ș.a. Dar știți, la dispoziția sîtenilor nu stau numai cărțile difuzate pe această cale. Sint în sat, la cercurile de citit, bibliotecile cit se poate de bine aprovizionate cu ultimele noutăți literare, științifice, ideologice. Se răspîndesc, prin responsabilități harnice, sub formă de împrumut, multe volume. Cartea pătrunde acum în fiecare casă de colectivist.

asta scria numai pe foaia de observație.

Știam că este învățător, dar despre meseria lui nu ne pomenise niciodată; ne-a spus numai că era de fetul lui din nordul Moldovei, unde avea nevastă și copii mari. Fusese mutat de puțin timp în orașul nostru și era cam singuratic.

Vremea trecea spre folosul lui și temerea mea, ca singurătatea să nu-i influențeze în mod negativ mersul boalei, se dovedise neîntemeiată.

În plimbările lui se oprea adesea în fața pavilionului de copii. M-am gîndit că-l duce acolo dorul de ai săi. L-am întreat cîți copii are. Mi-a răspuns:

— Așa... la vre-o patruzeci!

— Mari? — am dus eu gluma mai departe.

— Ba nu... Gîgilici cu ochi de mîrgele și nasuri de nasture. Cu niște fluturi de cravate mai mari decît ei — încheiase el imaginea, în vreme ce ochii i se umplură de o lumină de dor după ceva, ce se vede că-i lipsea.

— Și unde-i ceata de prichindei?

Aflu în scurt timp că satul are aproape 10 000 cărți. Munca de răspîndire a cărții a contribuit la ridicarea nivelului de conștiință al colectivităților și-i ajută la rezolvarea problemelor care se pun acum în agricultura socialistă.

Satul are șase cercuri de citit. Colectiviștii tineri, ca Didina Păduraru sau Aurel Gh. Chiriac, iau lunar 25—30 volume și le răspîndesc în rîndurile membrilor cercului de citit de care răspund. Printre cititorii de frunte se numără Verona Alupului, care, la vîrsta de 60 ani, nu s-ar da înlăturii dacă ar fi provocată la întrecere pe linia cititului de către utemista Constanța Hojma, purtătoare a insignei „Prieten al cărții”. Printre alți mulți cititori pasionați îl descopăr și pe Vasilache Gh., conductor de atelaje, membru de partid. Acesta, cu familia lui, numai de la 1 ianuarie s.c. pînă la mijlocul lui februarie, a citit 16 cărți.

— Cum să nu citeș tovarășe? — mă întrebă el, răspunzînd uimirii mele. — Fiecare rînd de carte îmi vine în ajutor. Uite, acum urmez cursul agrozootehnie și trebuie să citeș.

Roadele cititului și acțiunea școlii în viața satului Curtești se văd bine. Grupul de colectivisti pe care-l observ mergînd în spre sediul G.A.C. e plin de viață, cu vorbă hotărîtă și spor în treburi bine chibzuite. Gh. Vasilache e fruntaș în G.A.C., Constanța Hojma e activistă cu deosebit talent în brigada artistică de agitație a căminului cultural, Verona Alupului desfășoară cu însuflețire și putere de convingere munca de îndrumare a colectivitelor tinere.

Viața satului Curtești de acum seamănă cu un curs luminos de apă, care adună debit și forță din izvor sănătos și aleargă înspre confluența altor cursuri, ce formează laolaltă marea fluviu al jărănimii noi, colectiviste, care, îndrămetă de partid, poartă marea răspundere de a asigura pînea întregului popor muncitor din scumpă noastră patrie.

VASILE IOAN POPA
învățător la Școala generală
de 8 ani nr. 5 Botoșani

Clasa a III-a C

— Pe aici, pe aproape.
— Și nu vin să vă vadă? — l-am necăjit eu în glumă.

— Dacă nu știu unde mă aflu! — îmi întoarse el vorba.

Într-o joi eram de serviciu la camera de informații, la ora de intrare a oaspeților. Priveam pe fereastră, cînd văd cum se dă jos din tramvai un șir de pionieri, mici între mici. Să fi fost vre-o zece-cincisprezece. În urma lor, o tină ce părea a fi instructor. Scofînd bani din funduri de buzunare de uniformă, s-au adunat ca pui asupra chioșcului de răcoritoare de unde au luat biscuiți, bomboane, pe care, spre mirarea mea, le puseră cuminți în buzunare. Apoi veni un alt tramvai și din el coborîră imbujoarate, cu aripioarele șorțulețelor umflute de vînt de primăvară, cu buchețele de ghiocci în mîndă, un șir de fetițe care se îndreptă înspre ceata de băieți din dreptul chioșcului. Privindu-i pe toți, îmi veniră în minte cuvintele moldoveanului meu: — „Ochi de mîrgele, nasuri de nasture și cravate.”

Nu cumva aceștia erau prichindei?

Despărțire

— rînduri despre elevii mei —

Parc-a fost ieri... Pe mulți dintre voi vă știu din perioada șorțului „pepit”, a fundiței roșii și a lui „Bunăziuaaa!” cînd, ca niște omuleți acolo — vă frîngeați gîtul pentru a ne privi în ochi. Pe cei mai mulți v-am cunoscut înșă cînd, băieți mari (într-a VIII-a!) „călcați” mereu regulamentul școlar pentru un smoc de freză; iar voi, fetele, cite „probleme” nu puneai tovarășelor profesoare așezînd panglicuțele „un pic” mai pe frunte sau „nițel” mai pe creștet, deși — vai — uniformele vă erau prea largi și călcați cam din pod din cauza pantofilor cumpărați de părinții grijulii cu un număr mai mare „cresc și copiii ăștia...”

...Pe urmă a venit perioada lui „dar dacă...”, sau „oare nu s-ar putea și altfel?”, ori „părerea mea este...”, ba, uneori, chiar și „eu nu sint de această părere...”

Parc-a fost ieri...

Și iată-vă acum, în ședință festivă, luîndu-vă rămas bun de la noi, preînd „albumul frunțașilor școlii” celor dintr-a zecca și urîndu-le ca ei să lipească îndoiti și întreit mai multe poze în acest album. Din vorbele voastre se desprinde căldură, sinceritate și convingere.

Iată-vă, așadar, în prag de maturitate. Așadar, părăsiți școala nu pentru două săptămîni sau două luni — ci pentru totdeauna.

Și acum un an a părăsit școala o serie de elevi; și acum doi ani; și acum zece ani... Totuși, mă simt la fel sau parcă mai tulburat acum decît anul trecut, decît acum doi sau zece ani. Și nu numai eu: colega de matematici își trece — discret — batista pe la ochi (și nu numai ea...).

Ne simțim tulburați, dragii noștri, fiindcă abia acum ne dăm seama că, deși ne-am văzut ani în șir, aproape n-am avut timp „să stăm de vorbă”. Paradoxal, nu? Mai aveam atîtea să vă spunem... Și — așa simt eu — și voi nouă. Nu-i așa? Imi dau seama că nu v-am cunoscut atît cît doream să vă cunoaștem. Și nu v-am dat atît cît doream să vă dăm. Și n-am reușit să răspundem atîtor întrebări nemărturisite pe care le citeam în ațiția ochi — jar viu și neastîmpărat — care ne-au urmărit fiece gest zi de zi, ani în șir...

N-am reușit fiindcă e atît de bogată, și plină, și frumoasă, și complexă viața zilelor de azi...

Noi ne-am străduit să vă aprîndem, în cugete și inimi, citeva luminițe modeste în drumul complicat al vieții; și ne-am mai străduit să vă învățăm să deprindeți mînuirea celei mai de preț unelte: munca. Adică v-am dat ceva din căldura ființei, a inimii noastre. Iar voi ne-ați dat apa vie a tinereții; noi vă mulțumim din inimă pentru acest dar neprețuit.

Să nu ne uitați: să veniți să măi stăm de vorbă. Veți vedea că „rigidul” vostru dascăl, de istorie să zicem, e, de fapt, un mare șugubăț și că „ursuzul” profesor — de fizică de exemplu —, e un temperament foarte sensibil (și cîntă din flaut...); iar „glumețul” vostru învățăcel de franțuzește, care vă mima pe Harpagon cînd vă citea din Molière, e un fel de visător.

Să veniți să măi stăm de vorbă. Să vedeți cite vom avea să ne spunem. Iar de nu veți avea vreme să stăm de vorbă, scrieți-ne din cînd în cînd. Dacă nu veți găsi timp să ne scrieți, amintiți-vă și de noi, uneori. Și dacă n-aveți cînd să vă gîndiți uneori și la noi, nu-i nimic. Noi ne vom aminti de voi. Întotdeauna. Și întotdeauna cu dragoste părintească: voi sînteți și mîndria trudei noastre.

...Și mi se pare că în șuvoiul apelor ce le veți struni, în mașinile complicate pe care le veți făuri, în tainele firii pe care le veți cuceri ori în cărțile pe care le veți scrie despre viața minunată pe care ne-o făurim și o trăim, va bate puțin — cu sau fără știrea voastră — și inima noastră — modești îndrumători ai celei mai tinere tinereți a voastre.

Succes, dragii noștri flăcăi și fete!

prof. FLORIN ANGHEL
Școala medie nr. 2 — Pitești

AZI a venit un nou bolnav în salonul meu. M-a izbit blîndeșea ochilor căprui și coama albă care-i lumina fața.

Suferea de astm.

M-am împrietenit cu el, îngrijindu-l. Am avut mult de lucru, pînă ce criza grea a bolii a fost înlăturată; apoi, ne făcusem un obicei, și eu și celelalte surori, ca atunci cînd ieșea afară, la soare, să ne așezăm în jurul lui roată și să-i ascultăm povestirile. Spunea întîmplări din viața cu o voce sfîtoasă și ton ușor de glumă, totul înmuiat de accentul lui moldovenesc. Atunci, un zîmbet palid îi lumina ochii și îi înfoia mustața stufoasă. Curios fapt: el ne însenina pe noi, în loc ca noi să-i ușurăm zilele de spital. Căuta clipea cea mai potrivită ca să ne spună cu glasul acela care nu-și ridica tonul cite o istorisire plină de miez, de ne ușura inima atunci cînd, în luptă cu moartea și boala, ne simțeam înfrînte. Avea un fel al lui de a privi, cînd ne vedea frunțile destul de tinere încrețite de griji, și numai ce-l auzeam: „Ia să vă povestesc eu ceva din larga lume”. Și larga lume era, mai cu seamă, Moldova lui dragă. Una dintre noi îi spusese în glumă „numeșul Creangă”, și așa i-a rămas numele; că-l chema Pamfil,

— Trebuie să fiți cuminți. Învățătorul vostru a fost greu bolnav, și mai este încă.”

— O să fim cuminți! — făgăduiră prichindeii.

Totuși, am rugat o colegă să-mi fină pentru o jumătate de oră locul și m-am dus cu ei, în fruntea cetei gureșe de copii. Au mers destul de liniștiți, sub privirile curioase ale oamenilor din curte. Dar, cînd au ajuns, nu i-am mai putut stăpîni. Au năvălit asupra patului ca un stol de vrăbii pe crengle unui stejar și fiecare căuta să-l atîngă, pe învățător, să-i spună cite o vorbă. Pătura se acoperise de floricele, dintre care unele se stîlciseră, și de biscuiți sfărmași. Ochii bolnavului se umpluseră de lumină, de bucurie. Medicul de gardă, atras de freacățul neobișnuit, se oprise năucit, în ușa încăperii.

— Ce e aici? — întrebă el. Fetița cu ochii limpezi îi răspunde cu gîlgîrită bucuriei în glas:

— Sintem noi, clasa a III-a C.

Peste ochii și capetele copiilor, privirile mi se întîlniră cu ale tovarășului Pamfil, care-mi mulțumea, și noi efluvii de viață clocotitoare se revărsau în încăpere.

prof. LOLA CHIRACU

O ENTUZIASTĂ MANIFESTARE SPORTIVĂ

Elevii noștri și-au desemnat de curind, campionii pe acest an. Ultimele etape ale „republicanelor” școlare s-au desfășurat în București, într-o atmosferă însuflețită, specifică întrecerilor tinerești.

Anul acesta, finalele marii competiții sportive a elevilor, ajunsă la cea de a 15-a ediție a sa, au avut o semnificație deosebită. Desfășurate în ambianța pregătirilor pentru întimpinarea sărbătorească a zilei de 23 August, finalele s-au încadrat în prima spartachiadă republicană închinată celei de a XX-a aniversări a eliberării patriei. Plini de caldă recunoștință față de partid pentru condițiile minunate ce li s-au creat, cei aproape 1900 de finaliști (reprezentanții a peste 300 000 de elevi care au luat startul, în toamnă, la prima etapă a campionatelor), s-au străduit să obțină rezultate dintre cele mai bune.

Pe temeiul calității finalelor se pot face, desigur, multe și interesante comentarii. Suta nesfârșită a rezultatelor înregistrate ne permite — de acord cu specialiștii — să atribuim acestor întreceri calificativul de „cele mai valoroase”. Ne oprim doar la câteva rezultate, la cele care au stârnit în mod cu totul special admirația spectatorilor.

Aletismul, ramura sportivă cu cea mai largă reprezentare la finale (600 de concurenți, cifră fără precedent în istoria sportului școlar), ne-a dat prilejul să consemnăm prezența printre campionii anului 1964 a unor elevi deosebit de dotați ca F. Purghel (Brașov), I. Șerban (București), Gh. Lucian (Constanța), Gh. Costache (București), Ana Maria Vitalios (Bra-

șov), Gabriela Rădulescu (București), Mihaela Prodan (București), Mihaela Penes (București) etc.

Gimnastica (450 de participanți), a fost și de data aceasta la înălțime. La strălucirea ei au contribuit o serie de autentice talente, ca de pildă Rodica Apăteanu, Elena Solomon, Mioara Popescu, Petre Mărcușiu, Cornel Bălan și Aurel Bunescu, la fel ca și echipele Școlii medii nr. 1 din Lugoj (fete) și Grupului școlar profesional „23 August” București (băieți).

Natația s-a afirmat și ea prin valoroasele rezultate realizate de C. Georgescu, Vl. Moraru, Al. Bota, Cristina Balaban (toți din București), Maria Klosz (din Tg. Mureș) ș. a.

Buna pregătire fizică generală și specifică, dublată de însușirea unui larg bagaj de procedee tehnice, a determinat un nivel ridicat și în majoritatea partidelor la jocurile sportive. S-au remarcat îndeosebi echipele școlilor medii din Sibiu, Timișoara, Rm. Vilcea, Constanța și Brașov.

Nu putem încheia aceste rânduri fără să menționăm aportul pe care l-au adus la buna pregătire a tinerilor sportivi numeroși profesori de educație fizică, pentru care sportul a constituit un prilej de stimulare a elevilor către învățatură, către o comportare cât mai demnă în școală, în familie, în societate. Se poate afirma cu deplin temei că bilanțul campionatelor școlare, ediția 1964, constituie un prilej de mândrie și pentru elevi și pentru profesori.

TIBERIU STAMA

ÎN TABĂRĂ LA SNAGOV

Incetul cu incetul, discul roșietic coboară spre asfințit proiectând ca dintr-un uriaș reflector, pe luciul apei și pe frunzișul copacilor, jerbe de lumină purpurie. Apoi, deodată, dispăre. S-a cufundat parcă în adincul lacului sau al pădurii.

Plaja se goleşte. Pe drumeagul pietruit se înșiruie una după alta mașini, motociclete, biciclete. Înșirșit, s-a topit și ecoul ultimului claxon. S-ar părea că Snagovul a rămas pustiu. Dar nu-i așa. Într-un colț pădurea fremătă mai departe de voie bună, de veselie.

Pe colțul acesta au pus stăpânire, de ceva timp, două sute de școlari din Capitală. S-au instalat aici, în tabăra care le-a fost pusă la dispoziție, ca să-și petreacă în aer liber, pe malul lacului și în mijlocul pădurii umbroase, o parte din vacanță. Alții și alții le vor urma în curând, schimbându-se pe serii, până la începutul noului an școlar.

Cu un sunet prelung, goarna anunță sfârșitul zilei de tabără. Disciplina (și în vacanță este necesară disciplina), școlarii se adună pentru ceremonialul coboririi drapelului taberei. Dintre ei se desprinde un prichindel care rostește cu glas subțirel:

— Salut voios de pionier! Detașamentul nr. 1 este gata pentru darea raportului!

Rînd pe rînd se prezintă apoi la „raport” toți conducătorii de

detașamente. Raportul este foarte concis: „am făcut plajă”, „am luat lecții de înot”, „ne-am jucat”, „ne-am plimbat prin pădure”. Dar fiecare cuvînt înseamnă, de fapt, ore întregi de veselie, de haz, de nenumărate peripecii.

După coborirea drapelului urmează program la libera alegere. Fiecare își petrece timpul, pînă la culcare, după pofta inimii. Într-un luminiș, așezați pe scaune pitice, cîteva zeci de copii privesc atenți imaginile de la televizor. Nu-l deranjăm. Mai încolo, un alt grup. S-au înșiruit unul după altul, în jurul unei căscioare cu pereți de sticlă. Este biblioteca taberei, iar cei care bat la ușa ei — nelipsiții prieteni ai cărții. În fața ferestrei deschise se saltă, ca să poată semna într-un caiet gros, un băiețuș. Este un proaspăt absolvent al clasei I. Prietenia lui cu cartea a început de timpuriu.

După el vine la rînd un cititor mai experimentat. Bucuros că a găsit ce căuta, întoarce cu nerăbdare paginile volumului pe care i-l-a încredințat bibliotecara.

— Este grozavă cartea asta — ne informează el încîntat. Știi, e vorba de viața balenelor și a pingvinilor...

Anca și Gabriela se află la prima lor vacanță de vară. Tabăra, cu corturile ei împodobite cu tablouri multicolore, le pare un adevărat oraș de basm. În prima zi au privit totul cu uimire. Apoi s-au obișnuit. Astăzi au fost la lecția de înot. Profesorul de educație fizică le-a lăudat pentru progresele făcute. Acum, comentează fericite evenimentul.

La clubul taberi (ce club frumos, construit din material plastic în culori pastelate!) iubitorii șahului își dispută înțietatea în partide antrenante. Din cînd în cînd ridică inciuțași privirile

spre colțul din dreapta, de unde se aud chiote de veselie. Acolo, în fața unor numeroși și entuziaști spectatori, se desfășoară un meci de volei. Mingea zboară dintr-o mînă în alta, punctele se înscriu unul după altul.

— Bravo, Ionele!
— Trage, Radule!
— Nu te lăsa, Dorine!

Pădurea răsună, ecoul se aude pînă departe, peste lac.

... Într-un cort spașios, în jurul unei mese se poartă discuții aprinse. Sînt pedagogii taberei — profesorii care îndrumă activitatea școlărilor, instructorii de pionieri. Pentru ei, programul „la libera alegere” înseamnă cu totul altceva decît pentru copii. În fiecare seară se adună pentru ceasuri întregi. Uneori, copiii dorm de mult, obosiți de joaca de peste zi, dar în cort lumina continuă să ardă. Se sfătuiesc, discută, caută bucurii noi pentru copii.

— Oare am procedat bine a solicitat unul sfatul celorlalți. Și el relatează că, pentru a întări disciplina în grupa celor mici, a ales, pentru a le citi cu aceștia, cîteva fragmente dintr-o povestire despre vacanță ilustrative din acest punct de vedere.

— Sînt unii copii retrași, tîmizi, intervine altul. Cum să-l atragem, cum să-i facem să se încadreze în colectiv?

— Mă gîndesc la un concurs de orientare turistică pentru cei mici — propune un al treilea.

Fiecare pedagog vine cu priceperea sa, cu fantezia sa, fiecare caută să rezolve cu tact pedagogic, cu grijă, problemele ce se ivesc. Este aceeași frămîntare pe care o întîlnim în rîndurile lor în lunile de școală. Numai că, acum, e pusă în slujba vacanței copiilor, ca s-o facă plăcută, frumoasă, de neuitat.

M. VERDES

Fază de joc de la finala întrecerii la volei din cadrul Spartachiadei elevilor

Concediul cadrelor didactice

Zilele de vară au adus profesorilor și învățătorilor, tuturor aceluia care în cursul unui an școlar au muncit cu devotament și pasiune pentru a oferi elevilor cunoștințe bogate, solide și trainice, o bine meritată odihnă. Ei au prilejul să se bucure acum de răcoarea și umbra munților, de frumusețile însorite ale litoralului, să colinde minunata noastră patrie, să-și îmbogățească mîntea și sufletul cunoscînd frumusețile și bogățiile ei.

Tineri sau vîrstnici (setea de frumusețe, dragostea pentru natură nu au limite de vîrstă), mii și mii de pedagogi își pregătesc cu aceeași nerăbdare și emoție ca și școlarii ruksakul, ca să pornească pe drumurile patriei. Mai deunăzi, un tînăr profesor de istorie ne spunea într-o scrisoare că va porni în drumeție împreună cu un coleg al său prin Apuseni, pentru a cunoaște nemijlocit meleagurile unde s-a desfășu-

rat lupta lui Horia, Cloșca și Crișan. Alții pornesc spre noile orașe industriale ale Moldovei, spre Deltă sau spre minunata Capitală a patriei.

Fie că se pregătesc de drumeție, fie că doresc să se odihnească într-una din frumoasele stațiuni balneo-climaterice ale țării, cadrele didactice se bucură de cele mai bune condiții pentru a-și petrece concediul. Secțiile de învățămînt, organizațiile sindicale s-au preocupat din vreme de această problemă.

Bunăoară, secția de învățămînt a orașului Galați și comitetul sindicatului din acest oraș s-au îngrijit încă dinaintea închiderii anului școlar de planificarea concediilor în așa fel încît toate cadrele didactice să-și poată efectua în întregime concediul pînă la începutul noului an școlar. O atenție deosebită au acordat secțiile de învățămînt și comitetul sindicatului și asigurării unor

condiții bune de odihnă pentru cadrele didactice. Astfel, anul acesta crește simțitor numărul profesorilor și învățătorilor care vor primi bilete pentru odihnă sau tratament în stațiunile balneo-climaterice.

În mod plăcut își vor petrece concediul și cadrele didactice din orașul Pitești. Continuînd o tradiție din anii trecuți, secția locală de învățămînt, în colaborare cu comitetul sindicatului, organizează și în această vară excursii pentru cadrele didactice. La excursia care va avea loc pe litoral și în Deltă, bunăoară, vor participa un număr mare de profesori, în special de geografie și științe naturale. În afară de aceasta, peste 100 de profesori și învățători vor primi bilete de odihnă pentru stațiunile de la munte și de pe litoral, iar peste 50 bilete de tratament.

M. R.

FAPTE, CIFRE, INIȚIATIVE

● Elevii din orașul Constanța vor desfășura în zilele de vară o bogată activitate turistică. Bunăoară, peste 2000 de pionieri vor porni în drumeție. Ei vor vizita stațiunile de pe litoral și gospodăriile agricole colective din raion.

Excursiile regionale de 3—5 zile vor antrena 10000 de pionieri și școlari, care vor vizita localitățile Istria, Basarab, Tulcea, precum și obiectivele importante istorice și industriale din regiune.

200 de elevi din școlile medii și profesionale din orașul Constanța vor fi oaspeții Capitalei. Pentru elevii din oraș, funcționează 26 de tabere locale și 6 cluburi.

● Casa pionierilor din Brăila sprîjină larg activitatea taberelor locale. În fiecare săptămînă, cîte o zi de tabără este organizată cu mijloacele Casei pionierilor și pe baza programului întocmit de aceasta. Taberele locale au inițiat, pentru vacanța elevilor, numeroase acțiuni interesante, printre care un loc de frunte îl ocupă excursiile. Astfel, elevii vor vizita stațiunea balneară Lacul Sărat, stațiunea experimentală ICAR precum și Combinatul de celuloză și hîrtie din Brăila. Un număr mare de elevi vor pleca într-o excursie prin țară cu itinerariul: Brașov, Făgăraș, Sibiu, Arad, Timișoara, Herculane. De asemenea, „Navromul” va oferi elevilor brăileni frumoase plimbări de agrement pe Dunăre.

● Acum cîteva zile un grup de 180 de pionieri și școlari din orașul Turnu Măgurele, conduși de profesorii lor, au vizitat Capitala. Ei au fost oaspeții Palatului pionierilor, au poposit în frumosul cartier Floreasca, la grădina zoologică de la Băneasa și în alte locuri interesante ale Bucureștiului.

● Zilele de vară oferă și preșcolărilor nenumărate bucurii. Propunîndu-și să facă cunoscute copiilor locurile natale, grădinițele de copii din Ocnele Mari și Ocnița au pornit în excursie prin împrejurimi. Cu acest prilej copiii au luat parte și la un concurs de trotinete.